

Opinion:

MED INFOGRAFISK INFORMASJON TIL
UNIVERSELL UTFORMING

Innbyggerundersøkelse om turismen i Tromsøregionen

Utarbeidet av Opinion AS

Denne undersøkelsen er gjennomført på vegne av kommunene i Tromsøregionen: Tromsø, Lyngen, Storfjord, Karlsøy og Balsfjord, i samarbeid med Tromsøregionens interkommunale råd, Næringsforeningen i Tromsøregionen, NHO Reiseliv og Visit Tromsø-Region.

Tema er innbyggernes oppfatninger om turismens effekter i regionen, på godt og vondt.

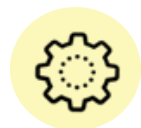

Bakgrunn

OPPDRAGSGIVER

Tromsø kommune
Ved Helga Bårdsdatter Kristiansen

METODE

Webbasert spørreundersøkelse

FORMÅL

Kartlegge innbyggeres syn på turismen
i Tromsøregionen

MÅLGRUPPE

Innbyggere 18 år og eldre med
registrert bostedsadresse i Balsfjord,
Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø

GJENNOMFØRING

2.–19. desember 2025

UTVALG

17 494 intervju. Data er vektet på
kjønn, alder og geografi

Representativitet og usikkerhet

Bredt nedslagsfelt

Til utsendelse av undersøkelsen er det brukt et uttrekk fra Folkeregisteret over innbyggere 18 år og eldre. 92 prosent av de bostedsregistrerte innbyggerne i kommunene Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø over 18 år er invitert til å svare på undersøkelsen. De øvrige 8 prosentene har enten reservert seg mot elektroniske meldinger og dokumenter fra det offentlige, eller oppgitt feil eller mangelfull kontaktinformasjon i Kontakt- og reservasjonsregisteret. Mottakerne ble først informert om undersøkelsen via SMS, og fikk deretter tilsendt e-post med lenke til spørreskjema.

Befolkning versus besvarelser

Når man gjør en spørreundersøkelse, er det ikke alltid at de som svarer, fordeler seg helt likt som befolkningen ellers. For eksempel kan det hende at flere eldre enn unge svarer, eller at flere fra én kommune deltar enn fra en annen. At noen grupper svarer mer og noen svarer mindre skjer i alle utvalgsundersøkelser hvor ikke alle i populasjonen svarer, i dette tilfellet alle innbyggere over 18 år i de fem kommuner. De uvektede tallene viser resultatene slik de kom inn, altså slik folk faktisk svarte. De vektete tallene er justert slik at de speiler befolkningen bedre. Det betyr at svar fra grupper som har svart for lite, teller litt mer, mens svar fra grupper som har svart mye, teller litt mindre. På den måten får man et resultat som ligner mer på hva hele befolkningen i regionen mener, ikke bare de som tok seg tid til å svare.

Små feilmarginer

Utvalget er representativt for innbyggerne i de fem kommunene. Alle utvalgsundersøkelser er beheftet med usikkerhet. Tall som inkluderer hele utvalget må tolkes med en feilmargin på 0,3 til 0,6 prosentpoeng.

Oversikt over utvalget

KJØNN

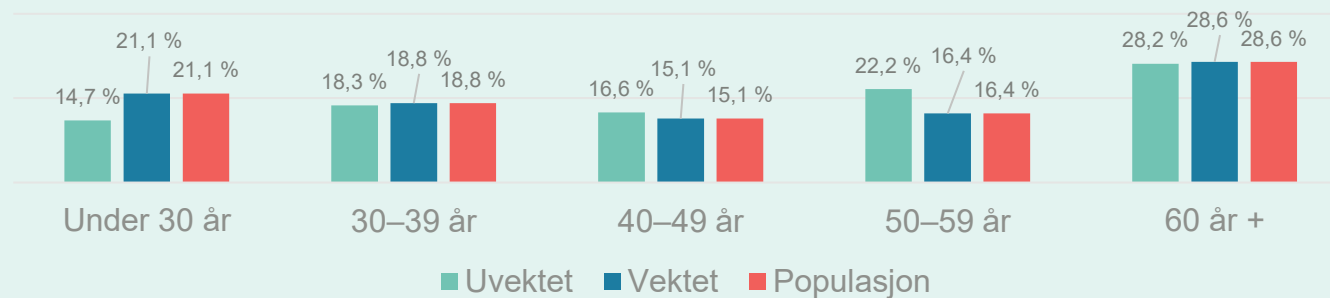

50,0 %   49,6 %

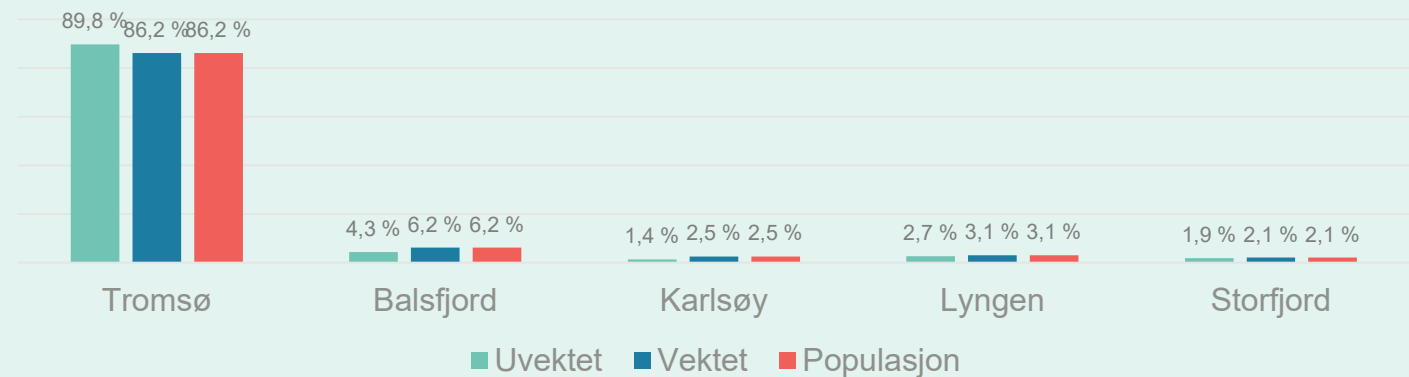
Annen
kjønnsidentitet: 0,4 %

Vektete andeler

ALDER

KOMMUNE

Undersøkelsen er sendt til alle innbyggere 18 år og eldre som er registrert med bostedsadresse i Tromsø, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen og Storfjord, med unntak fra de som har reservert seg mot elektroniske meldinger og dokumenter fra det offentlige.

Undersøkelsen ble sendt til 69 763 personer og det kom totalt 17 494 komplette svar. Dette gir en svarprosent på 25.

TRE

VIKTIGSTE INNSIKTER OG FUNN

1

Flertallet av innbyggerne i de fem kommunene opplever at turismen bidrar både positivt og negativt i regionen. Til tross for stor enighet om både fordeler og ulemper, er det flere faktorer som påvirker folks oppfatninger: Tilknytning til turistnæringen gjennom jobb eller utleie, alder, kjønn, personlig økonomi og bosted. De med personlige næringsinteresser (jobb, utleie) er i større grad positive. De unge er i større grad negative. De med dårlig økonomi opplever noen ulemper i større grad enn andre. Tromsø og Lyngen peker seg ut på flere områder, blant annet med høyere andeler som mener turisme gir økte muligheter for ekstra inntekt for private, for næringsutvikling og arbeidsplasser samt større tilbud av kafé og restauranter og til å holde liv i butikker og andre tilbud. Innbyggerne i disse kommunene opplever også større press på boligmarkedet.

2

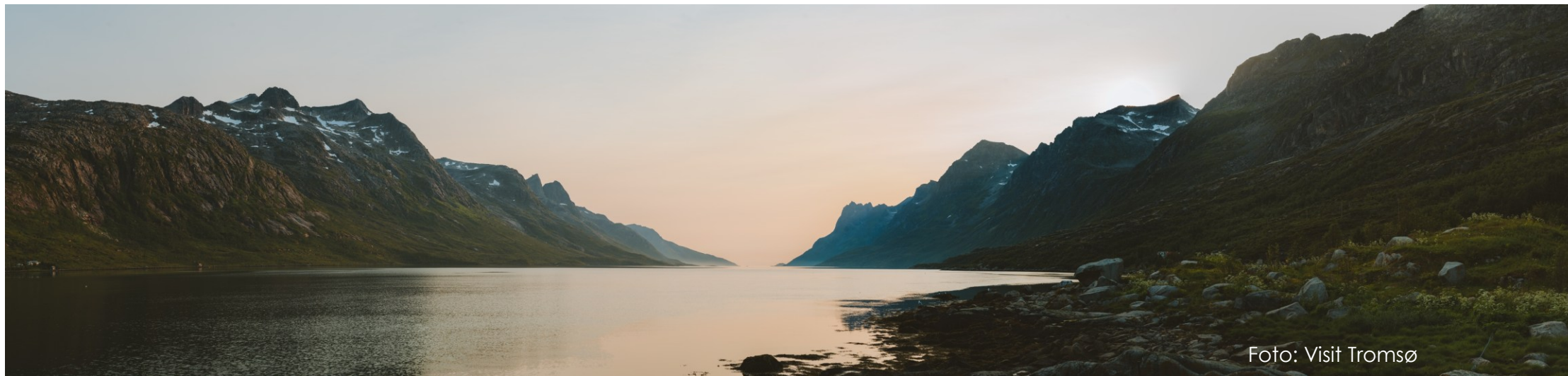
Når det gjelder næring, arbeidsplasser og inntekter til regionen mener halvparten av innbyggerne at turismen gir mulighet for næringsutvikling og bidrar til arbeidsplasser. Like mange mener turismen også bidrar til et større kafé- og restauranttilbud og til å holde liv i butikker og andre tilbud. En av tre mener turismen gir økte skatteinntekter i regionen, mens nær fire av ti er uenige i dette. Halvparten mener turismen trekker mye av fortjenesten ut av regionen.

3

På det personlige planet mener tre av fire innbyggere at turismen gir mulighet for ekstraintekter for private, setter kommunen på kartet og bidrar til flere flyruter. Samtidig mener et stort flertall at turisme gjør det vanskelig å leie bolig (ni av ti) og presser opp boligprisene (åtte av ti). Det er også en utbredt oppfatning at turismen skaper kø og kaos på veiene og gjør det utrygt å ferdes på veiene (åtte av ti). Sju av ti mener turismen i stor grad bidrar til å overbelaste kollektivtilbudet. Gleden ved flere flyruter forringes av økte flypriser, og turismen gjør det dyrere å feriere i regionen. Mer enn fire av ti føler seg fremmed/utenfor i sitt eget nærmiljø. I Tromsø er andelen 47 %. Ca. én av tre opplever at turismen har gjort dem stolte av regionen. Nær halvparten er ikke stolte.

Viktigste funn om natur, miljø og klima

Tre av fire innbyggere mener turismen i regionen i stor grad bidrar til å forsøple naturen. Sju av ti mener den fører til økte utslipp av klimagasser og til å slite ned naturen.

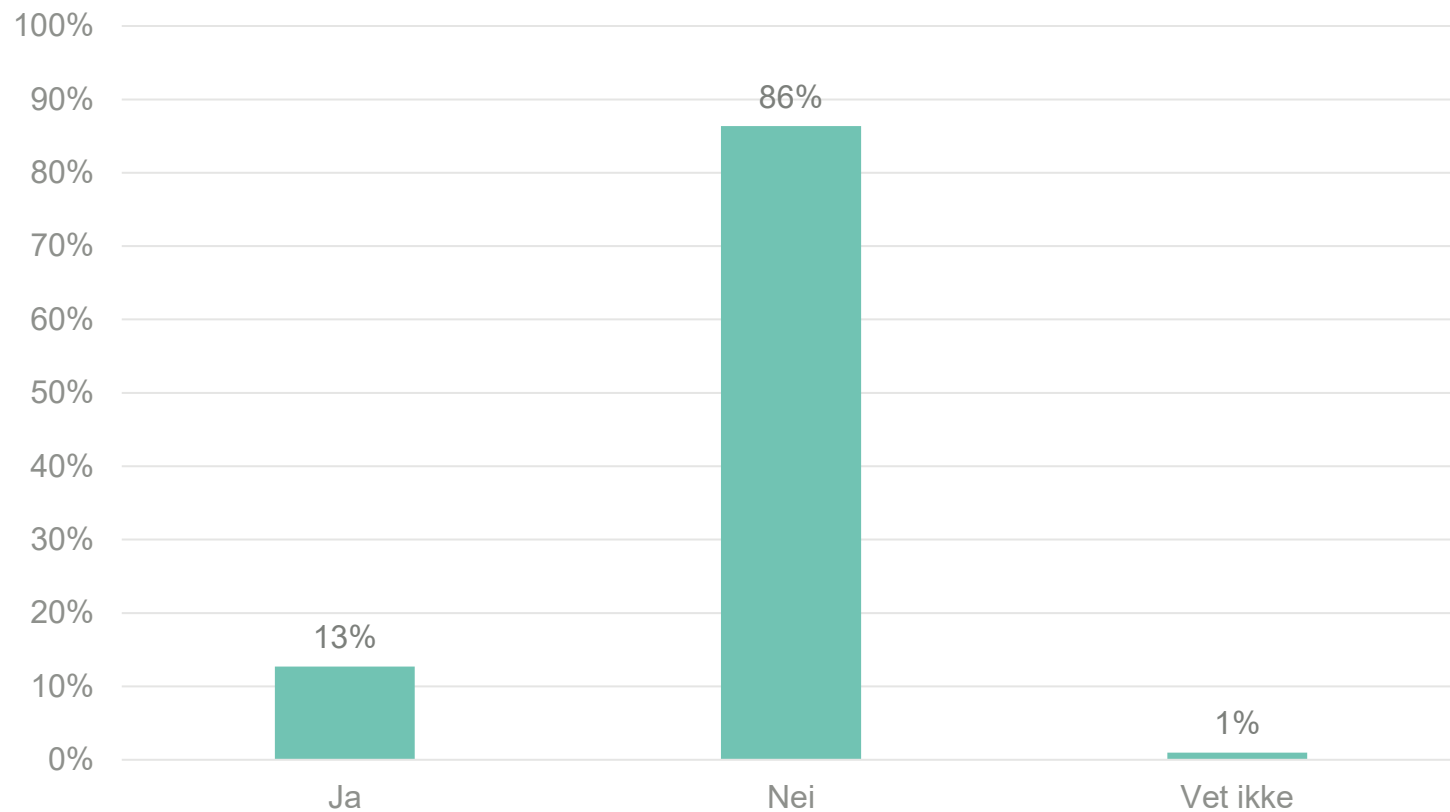
Ved et eventuelt besøksbidrag ønsker innbyggerne først og fremst at pengene brukes på å bygge og drifte toaletter.

Del 1

TILKNYTNING TIL TURISME

Tilknytning til reiselivsnæringen

13 prosent av innbyggerne jobber enten selv eller har familie som jobber i reiselivsnæringen.

Det er i Lyngen høyest andel har en jobbrelasjon til reiselivsnæringen, der 23 prosent enten selv jobber med turisme eller har noen i familien som gjør det. I Storfjord er det 18 prosent som svarer ja, mens andelene i Tromsø er 12 prosent, Balsfjord 14 prosent og Karlsøy 13 prosent.

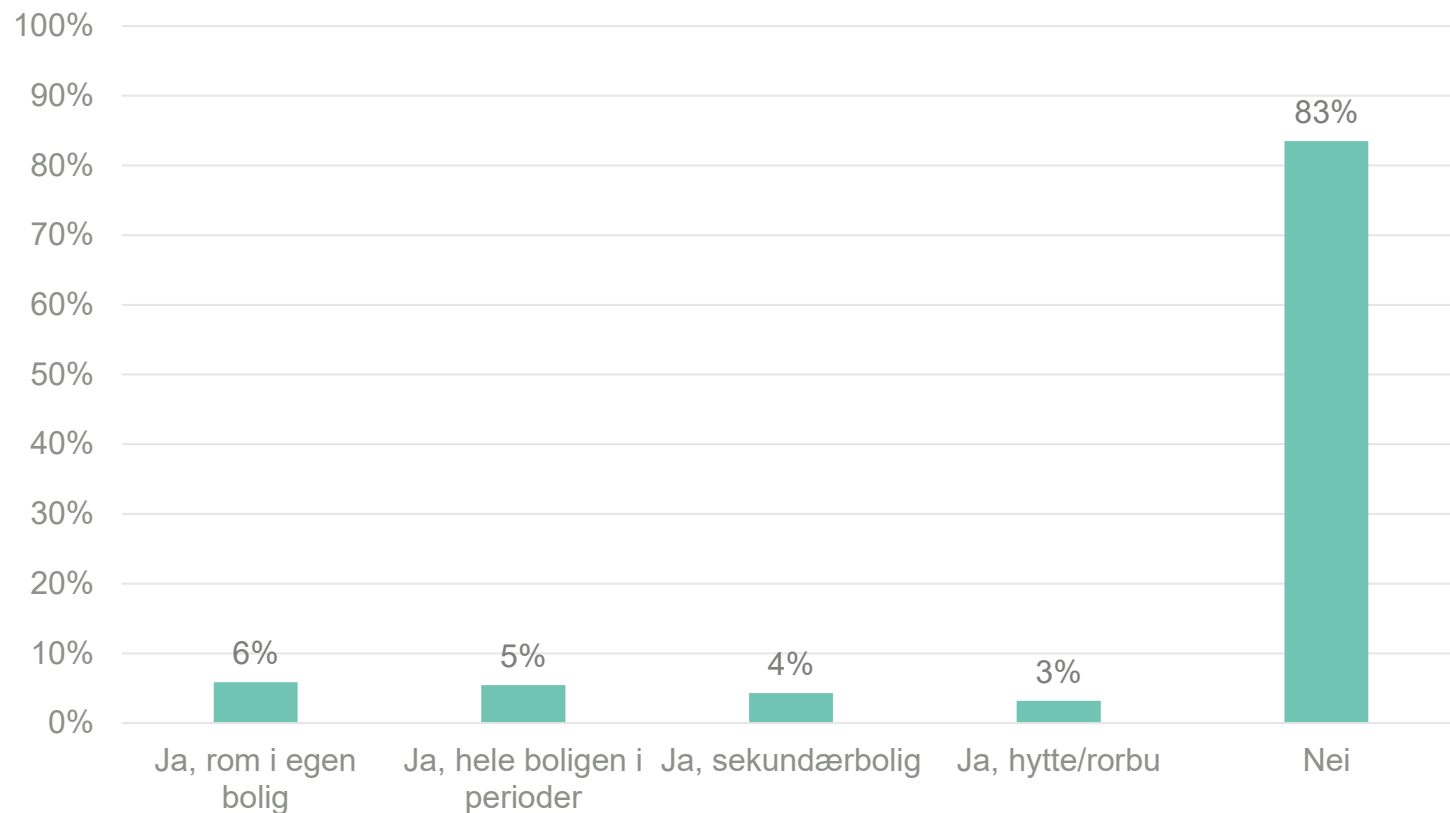
Dette spørsmålet er mest interessant for å se om og hvordan en jobbrelasjon til næringen påvirker synet på turisme i regionen.

n= 17494

? Jobber du selv eller noen i nær familie (partner, foreldre, barn, svigerbarn, andre) i reiselivsnæringen?

Totalt 17 prosent leier ut bolig

Det er totalt 17 prosent som leier ut en eller annen form for bolig (man kan svare flere alternativ).

På samme måte som forrige spørsmål, er dette mest interessant for å se om en slik tilknytning til turisme påvirker synet på turisme.

n= 17494

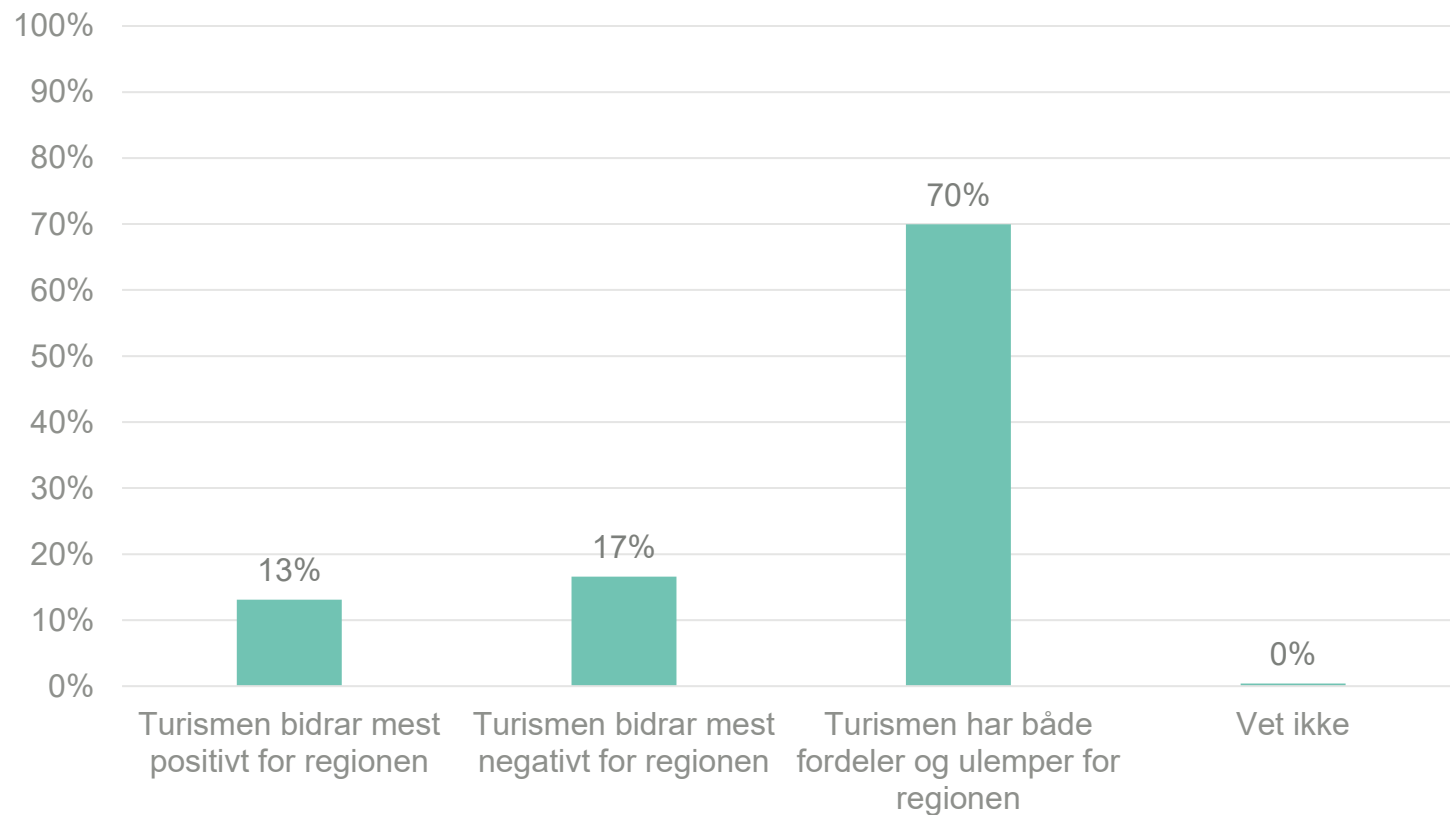
? Leier du selv eller noen i nær familie ut hele eller deler av privat eiendom til turister?

Del 2

HOLDNING TIL TURISMEN

Bidrar positivt eller negativt?

Det er et delt syn på hvorvidt turisme bidrar mest positivt eller mest negativt for regionen. 13 prosent mener det bidrar positivt, mens 17 prosent mener det bidrar negativt. Det stor flertallet mener imidlertid at det er både fordeler og ulemper med turismen i regionen.

Menn ser i større grad positive bidrag fra turisme enn kvinner (17 mot 9 prosent). Kvinner har ikke et mer negativt syn, men mener i større grad at turisme bidrar både positivt og negativt. De yngre er langt mer negative enn de eldre. Mens kun 6 prosent under 30 år mener turisme bidrar mest positivt, er det 18 prosent av de 60 år eller eldre som mener det samme (se graf neste side).

Videre er det i Lyngen det er mest positivt syn på turisme. 18 prosent av de som bor i Lyngen mener turismen bidrar mest positivt mens mellom 11 og 13 prosent i de andre kommunene mener det samme.

De som har en tilknytning til reiselivsnæringen eller som leier ut bolig til turister, ser (naturlig nok) mer positive bidrag fra turismen. 19 prosent av de med jobbmessig tilknytning til næringen ser mest positive bidrag mot 12 prosent av de ut slik tilknytning. Blant de som leier ut bolig, er det 24 prosent som ser mest positive bidrag mot 11 prosent av de som ikke leier ut.

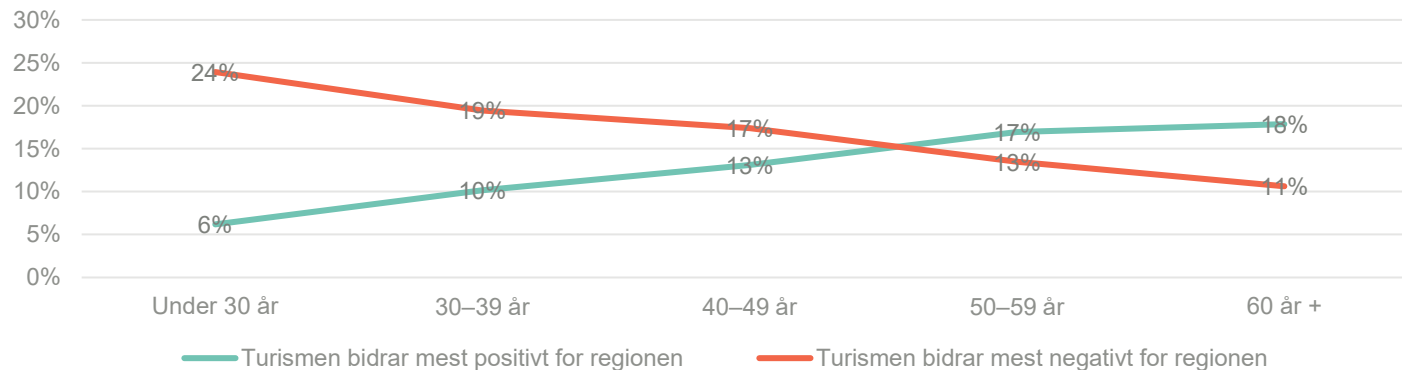
n= 17494

? Hva passer best med ditt syn på turismen i din region?

Bidrar positivt eller negativt?

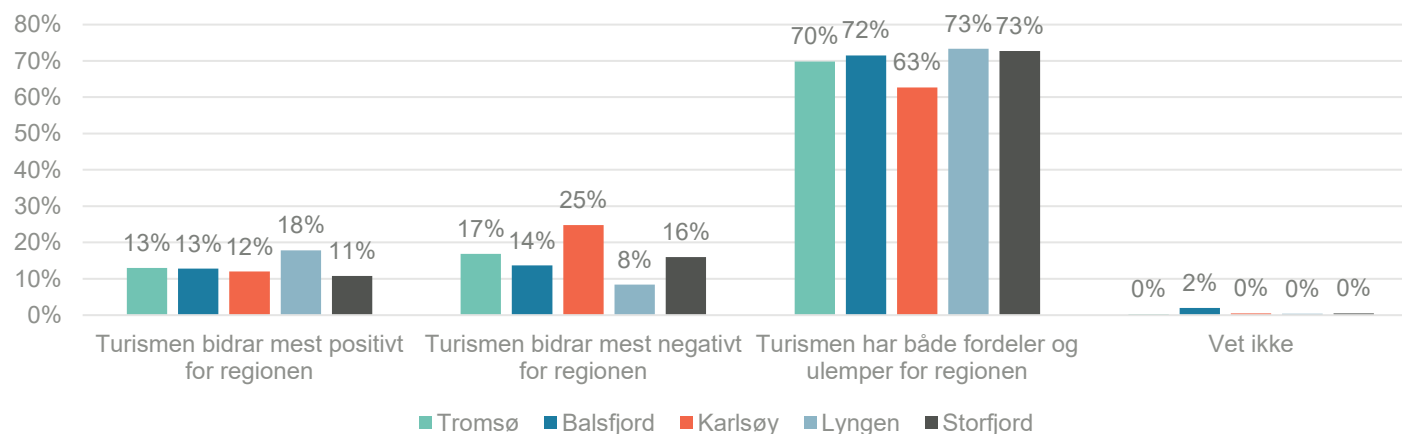
Syn på turisme i ulike aldersgrupper – grafen viser kun positive og negative

Synet på hvorvidt man ser positive eller negative effekter av turismen varierer med alder.

Innbyggere i Lyngen ser i større grad enn andre at turisme bidrar positivt, mens innbyggere i Karlsøy i større grad enn andre mener turismen bidrar negativt.

Videre kan vi merke oss at de som beskriver sin økonomiske situasjon som vanskelig i mindre grad mener at turismen bidrar positivt. Mens 7 prosent av de som har en utfordrende økonomi mener turisme bidrar positivt, er det 18 prosent av de som beskriver det som enkelt å få endene til å møtes som sier det samme.

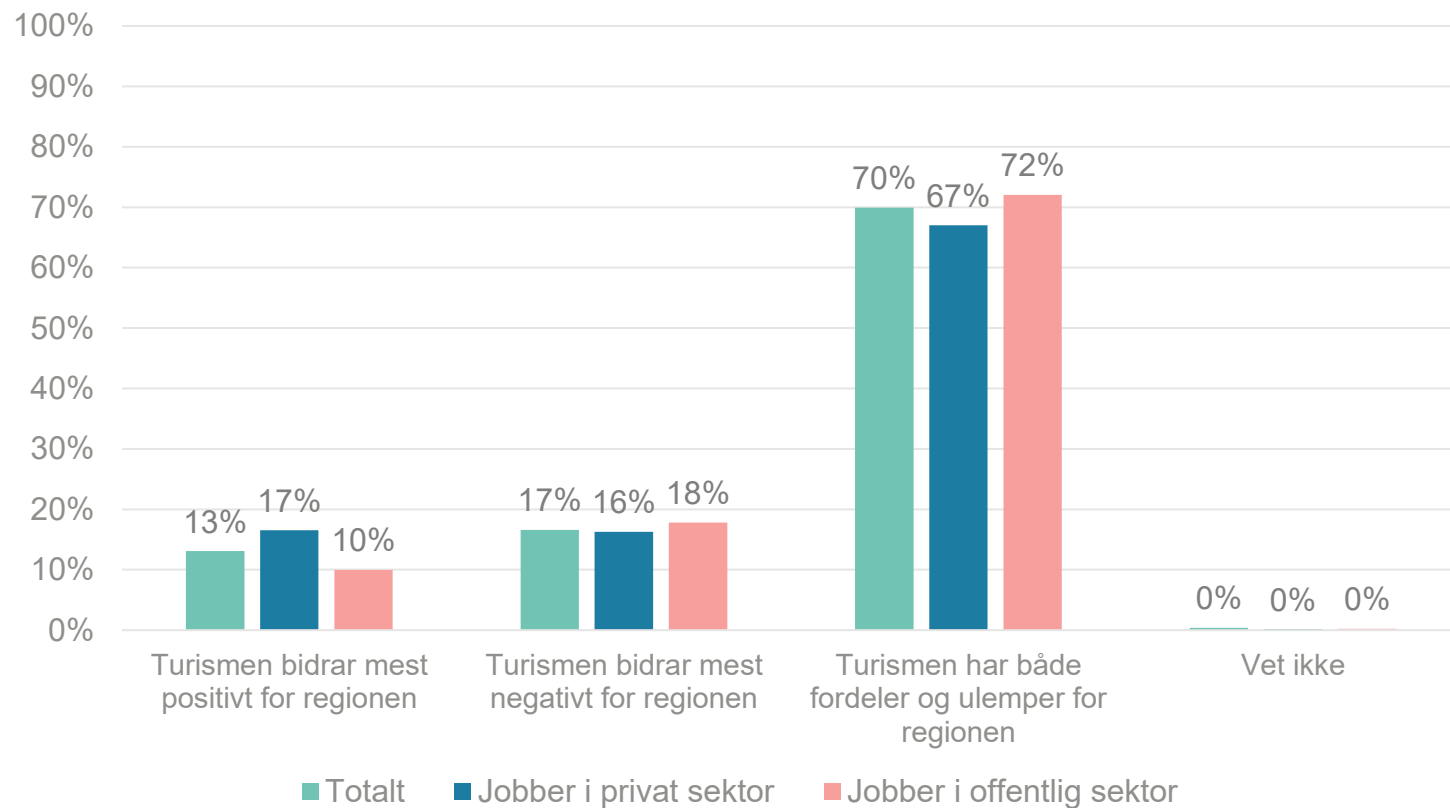

n= 17494

? Hva passer best med ditt syn på turismen i din region?

Bidrar positivt eller negativt?

Blant de som arbeider innen privat sektor er det 17 prosent som mener turismens bidrar mest positivt, mens 10 prosent av de som arbeider i offentlig sektor mener det samme. Et klart flertall av de som jobber både i privat og offentlig sektor mener turisme har både fordeler og ulemper.

n= 17494

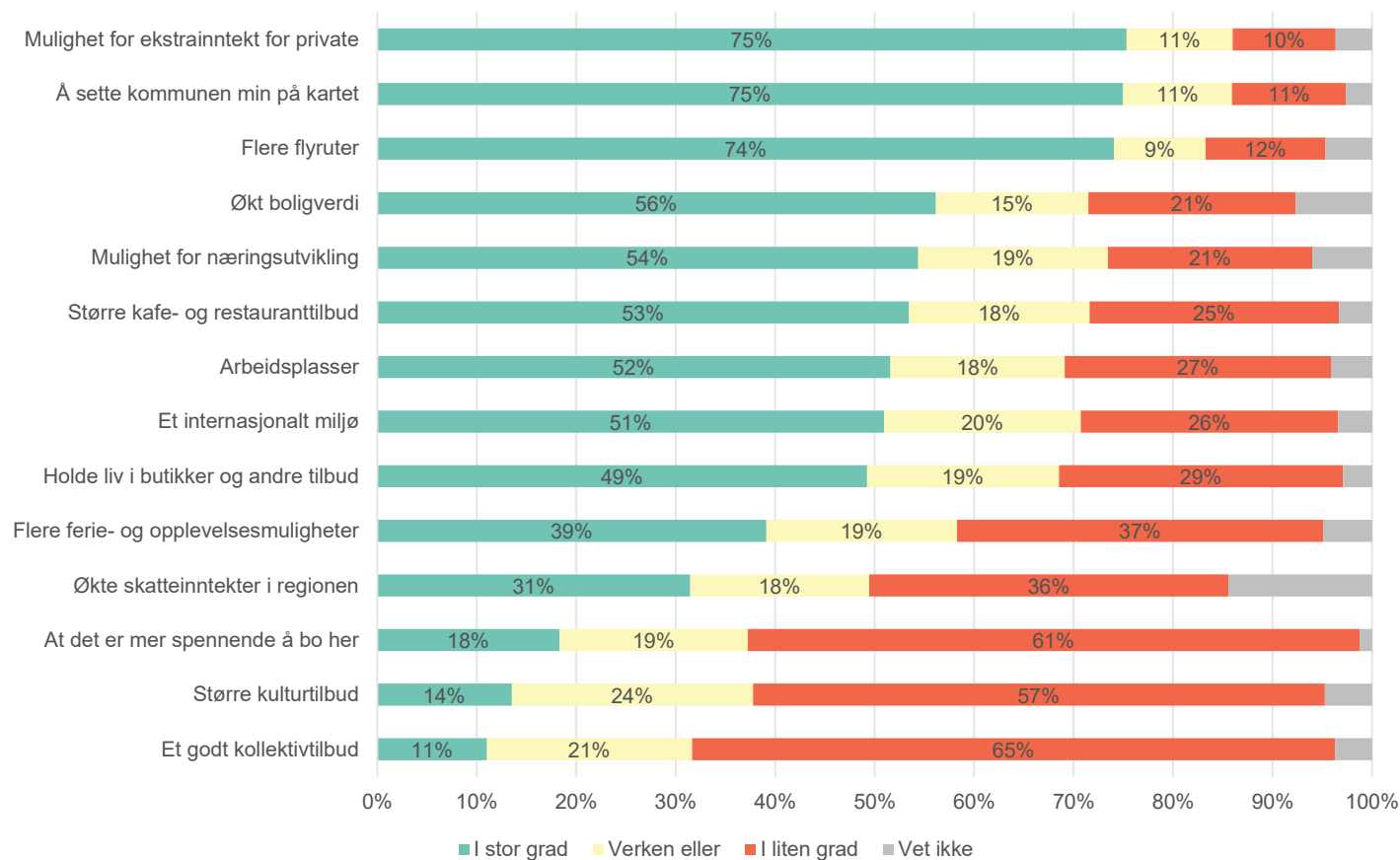
? Hva passer best med ditt syn på turismen i din region?

Del 3

FØLGER AV TURISME

Mulighet for ekstrainntekt, men begrenset effekt på kulturliv

I dette spørsmålet er respondentene spurt om de er enige eller uenige i påstander om turisme. Tre av fire er enige i at turisme bidrar med ekstrainntekt, setter kommunen på kartet og flere flyruter.

Over halvparten er enig i at det bidrar til økt boligverdi, næringsutvikling, større tilbud av serveringssteder og arbeidsplasser.

Det er mer delt syn på hvorvidt turismen bidrar til flere ferie og opplevelsesmuligheter – omtrent like mange er enige som uenige.

De fire påstandene nederst i figuren har alle høyere andel som er uenig enn som er enig. Det er med andre ord ikke en klar oppfatning at turismen bidrar til økte skatteinntekter eller at det gjør regionen til et mer attraktivt sted å bo. Det er verdt å merke seg at kun 14 prosent mener turismen bidrar til større kulturtilbud.

De som selv eller har nærstående som jobber i næringen og de som leier ut eiendom til turister svarer i større grad enn andre at de er enig på samtlige forhold.

n= 17494

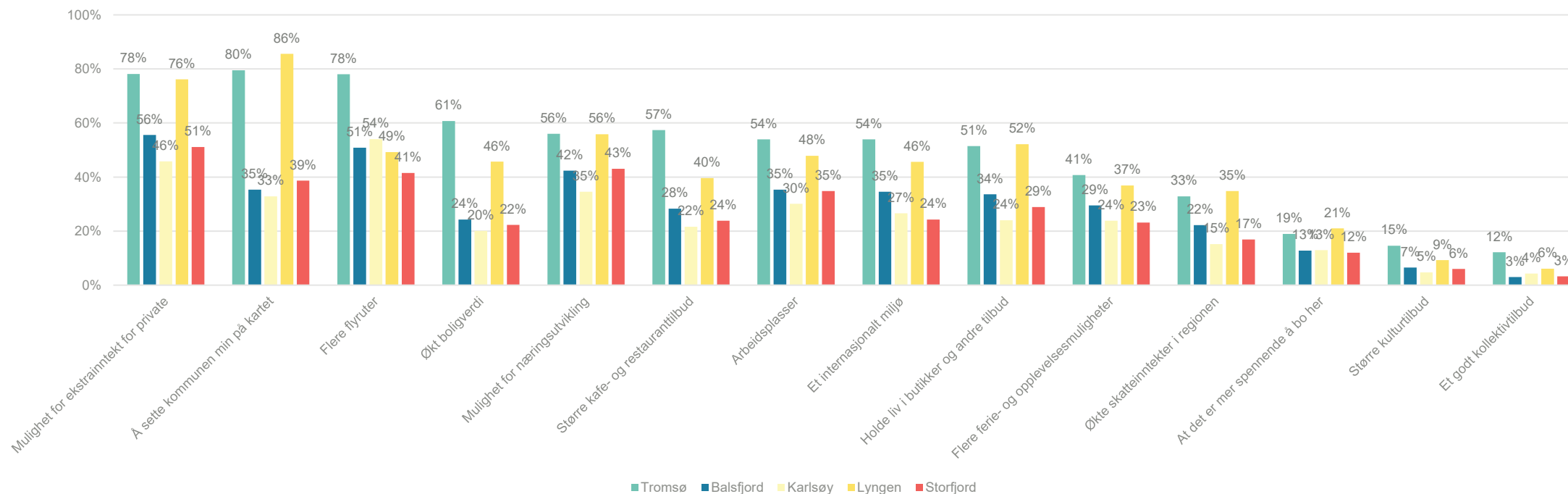
? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ...?

FUNN PER KOMMUNE

Mulig ekstrainntekt, men begrenset effekt på kulturelvet

Tromsø og til dels Lyngen skiller seg fra de andre kommunene ved å ha større andeler som er enig i påstandene. De to kommunene skiller seg spesielt ut ved å mene at turismen fører til mulighet til ekstrainntekt for private, at den setter kommunen på kartet, fører til økt boligverdi, mulighet for næringsutvikling og arbeidsplasser samt større tilbud av serveringssteder. Påstandene innbyggerne i minst grad er enige i, viser at man ikke i noen av kommunene ser større kulturtilbud eller et godt kollektivtilbud som en effekt av turismen.

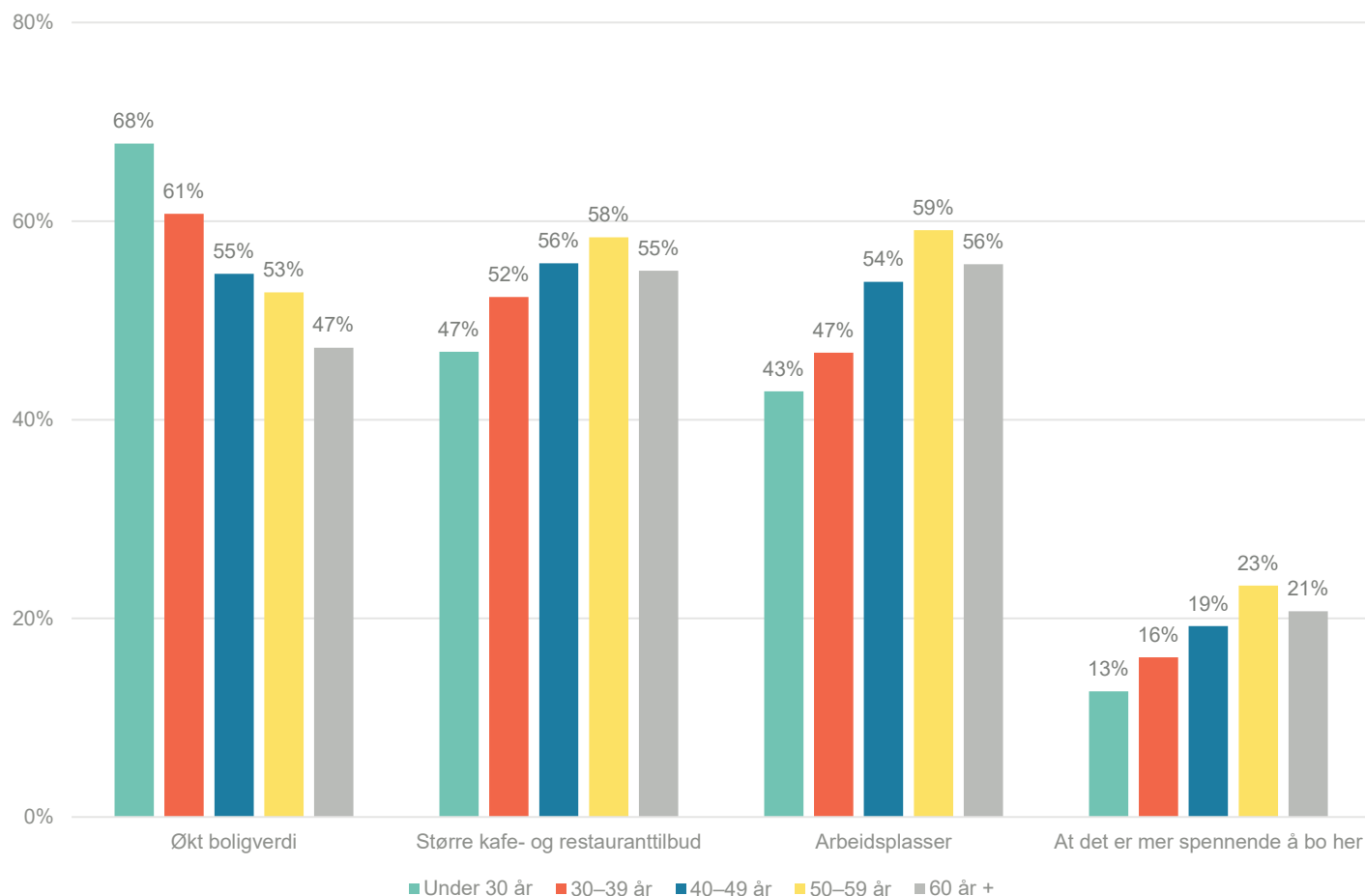
n= 17494

? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ... Kommuner

ALDERSFORSKJELLER

Noe ulikt syn i ulike aldersgrupper

68 prosent av de under 30 år er enige i at turismen fører til *økt boligverdi*, mot 47 prosent av de 60 år eller eldre mener.

De unge ser i mindre grad at det gir flere *arbeidsplasser*. 43 prosent av de under 30 år er enige i dette, mot 59 prosent av de i 50-årene og 56 prosent av de 60 år eller eldre.

Det er større andeler blant de eldre over 50 og 60 år som er enige i at turismen bidrar til økt tilbud av serveringssteder, mens de unge i større grad er enige i at det fører til større kulturtilbud.

At turismen gjør kommunen til et mer spennende sted å bo er større andeler i de eldre aldersgruppene enige i. Kun 13 prosent av de under 30 år er enige i dette, mot 23 prosent av de i 50-årene.

n= 17494

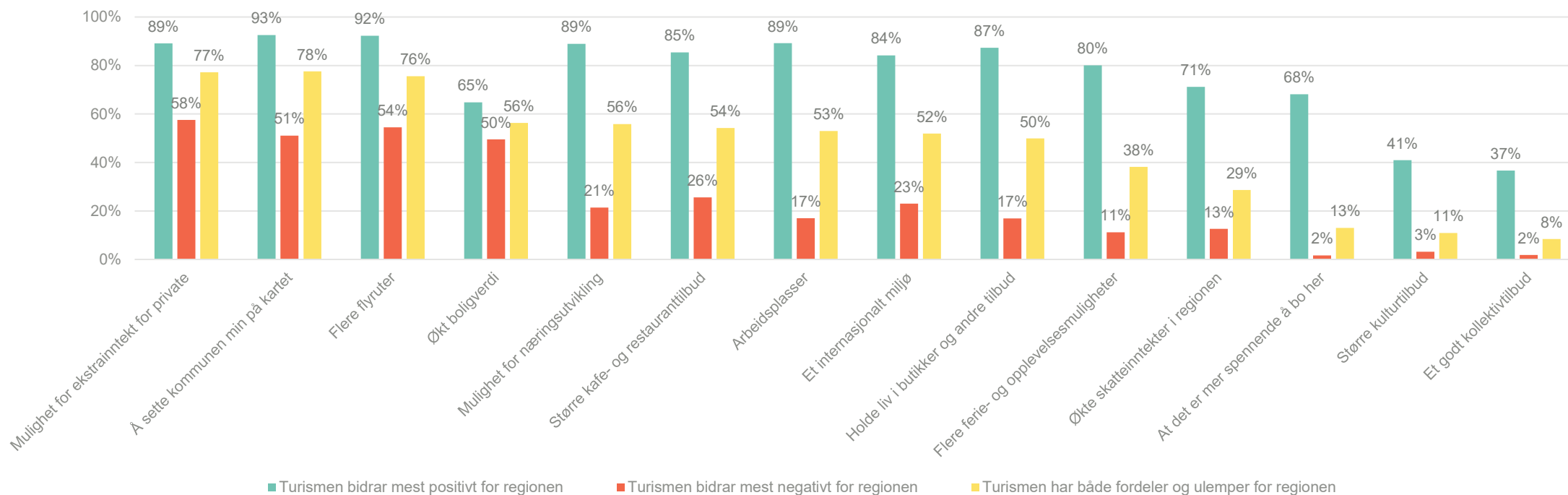
? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ... Alder

OPPFATNINGER I LYS AV GRUNNLEGGENDE HOLDNINGER TIL TURISME

Mulig ekstrainntekt, men begrenset effekt på kulturliv

De som mener at turisme hovedsakelig bidrar positivt, er i større grad enig i samtlige påstander sammenlignet med de som ser det bidrar mest negativt. Selv om enkelte av påstandene kan tolkes både negativ og positivt (for eksempel økte boligpriser og mer flytrafikk). Det er relativt store andeler blant de som mener turisme bidrar negativt som er enig i at turisme gir mulighet for ekstrainntekt, bidrar til å sette kommunen på kartet, flere flyruter og økt boligverdi. Der de for alvor skiller seg fra de som mener turisme bidrar positivt, handler om at disse ikke er enig i at turisme har effekt på forhold som kan beskrives som næringsliv, arbeidsplasser og skatteinntekter. Samtidig ser vi at de som mener turisme har negativt bidrag, fullstendig avviser at det gjør det mer spennende å bo i kommunen, gir større kulturtilbud og fører til godt kollektivtilbud.

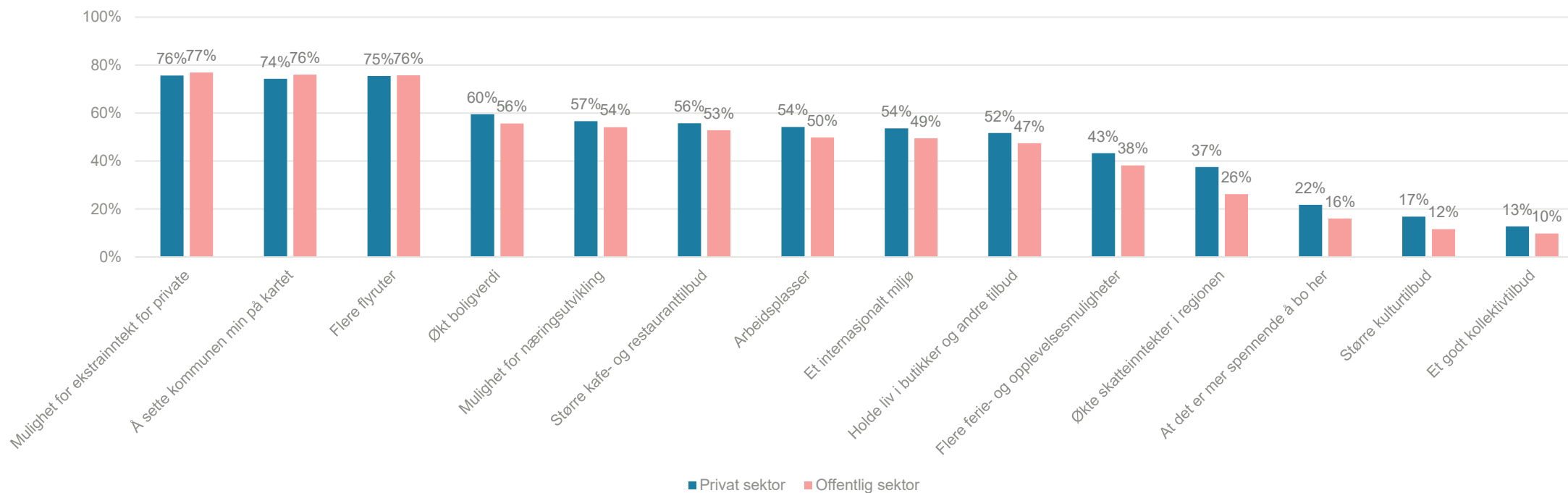

n= 17494 ? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ... Tredelt

Ulikt syn blant de som jobber i privat og offentlig?

Et mulig skillelinje i synet på turisme kan tenkes å gå mellom de som jobber i privat og offentlig sektor. Som vi ser av figuren under er det imidlertid ikke dramatisk ulikt syn blant de som jobber i privat og offentlig sektor.

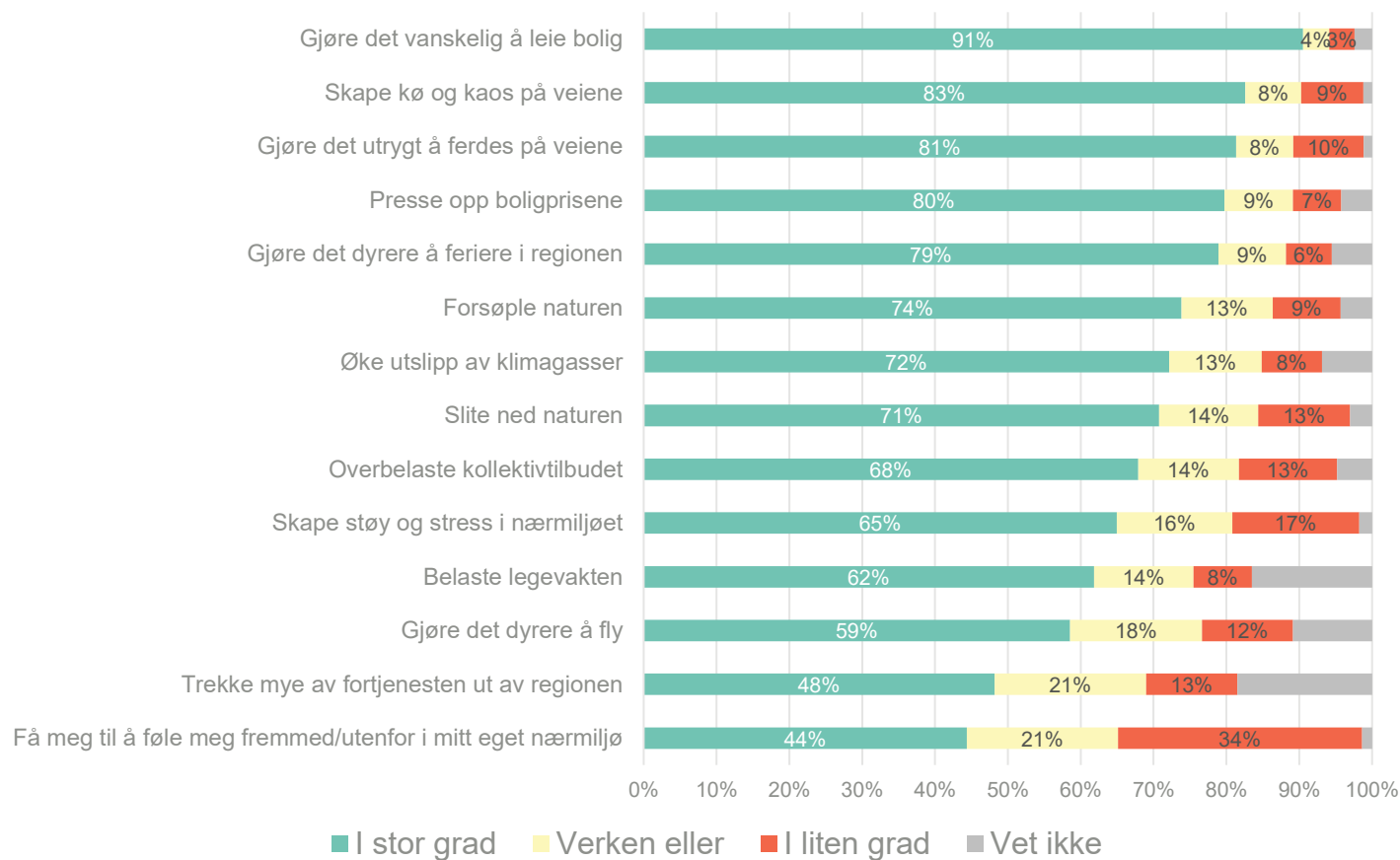

n= 17494

? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ...?

Leie- og boligpriser samt trafikkaos og utrygge veier

På dette spørsmålet er respondentene spurt om de er enige eller uenige i påstander som beskriver potensielle negative effekter av turismen i regionen. **Overordnet kan vi merke oss at store andeler mener turismen bidrar til alle de negative følgene det er spurt om.**

Trafikksikkerhet står sentralt. 81 prosent mener turisme gjør det mer utrygt å ferdes på veiene og 83 prosent mener det fører til kaos på veiene.

Det er også en utbredt oppfatning av det fører til problemer på boligmarkedet. 91 prosent er enig i at turisme gjør det vanskeligere å leie bolig, og 80 prosent er enig i at turismen presser opp boligprisene.

Selv om lavest andel sier seg enig i at turisme får dem til å føle seg utenfor i eget nærmiljø, er det 44 prosent som opplever dette. Tromsø skiller seg ut med 47 prosent.

Større andel kvinner enn menn er enig i påstandene, med unntak av at fortjenesten trekkes ut av regionen. Det er også større andel enige blant de under 30 år sammenlignet med de som er 30 eller eldre, med unntak av at turisme belaster legevakten.

De som ikke leier ut eiendom er i større grad enn andre enige i påstandene. Det samme gjelder de som ikke jobber i eller har familie som jobber med turisme (med unntak av gjøre det dyrere å fly og presse opp boligprisene). De som har det utfordrende økonomisk svarer i større grad enn andre at de er enige i påstandene.

n= 17494

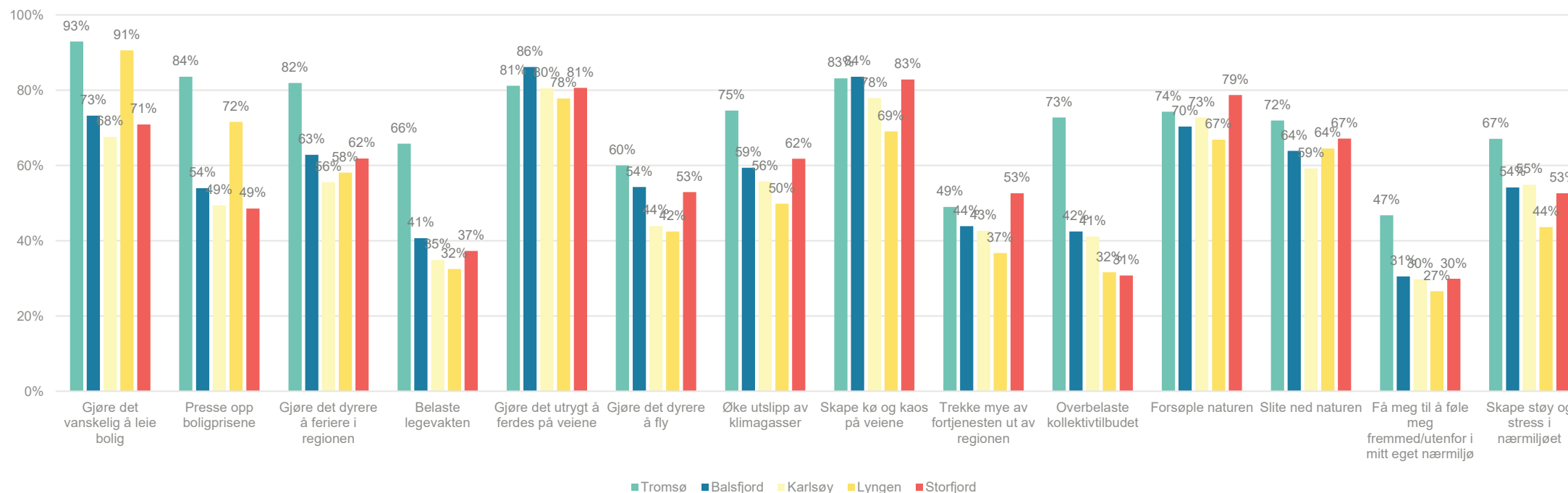
? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til å ...

FUNN PER KOMMUNE

Ser klare negative konsekvenser av turisme

Effekter på boligmarkedet er mest uttalt i Tromsø og Lyngen. Å overbelaste kollektivtilbudet og belaste legevakten er langt mer fremtredende oppfatninger i Tromsø enn i andre kommuner. Forhold som å slite på naturen og forsøpling er det store andeler i alle kommuner som er enig i at er en effekt av turisme.

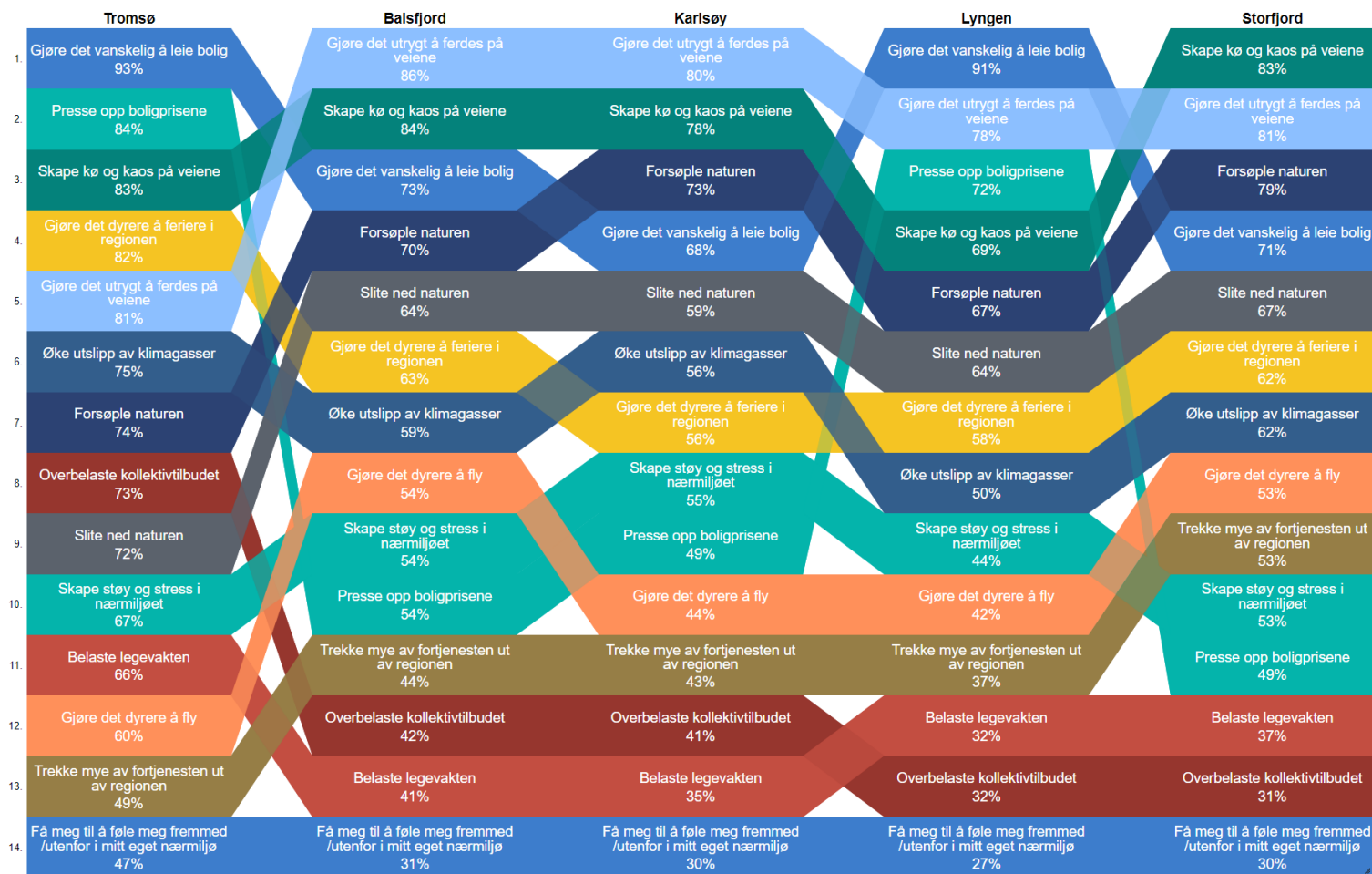
n= 17494

? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til å ... Kommuner

RANGERING I HVER KOMMUNE

Ser klare konsekvenser av turisme

Figuren viser hvilke forhold som har størst og minst andel enige i hver kommune. Den kan tolkes som en rangering av forhold man er enig i hver kommune.

At turisme gjør det utrygt å ferdes på veiene er det størst andeler som er enig i både i Balsfjord og Karlsøy, det kommer som nummer to i Lyngen og Storfjord, mens det er på femteplass i Tromsø.

At turisme fører til vansker på leiemarkedet er langt opp på rangeringen i hver kommune. Når det gjelder boligprisene, er dette høyt oppe i rangeringen i Tromsø og Lyngen, mens det er langt nede i Balsfjord, Karlsøy og Storfjord.

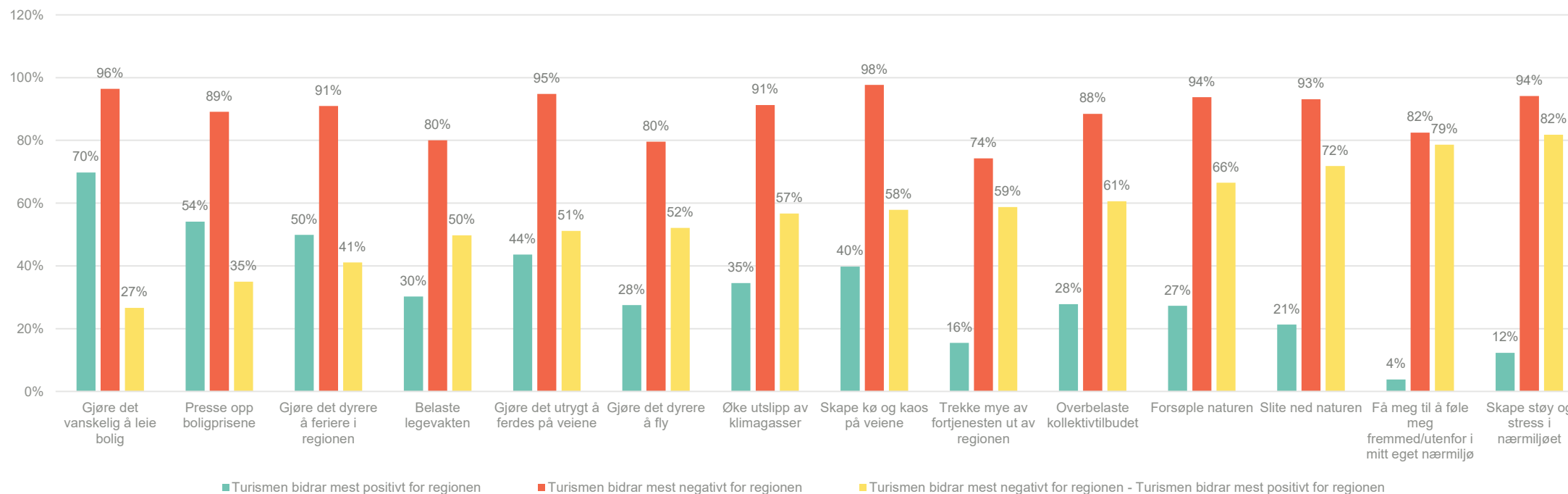
Forhold som forsøpling og slitasje på naturen kommer lavere på listen i Tromsø enn i de andre kommunene.

OPPFATNINGER I LYS AV GRUNNLEGGENDE HOLDNINGER TIL TURISME

Ser konsekvenser selv om man i utgangspunktet er positiv

Figuren under viser hvor stor andel som er enig i ulike påstander, fordelt mellom dem som mener turismen har mest positive virkninger og dem som mener den har mest negative virkninger. Den gule stolpen viser forskjellen mellom de to gruppene. Til venstre i figuren ser vi påstander der gruppene er mest enige, mens forskjellene øker mot høyre. Det temaet der meningene skiller seg minst, er spørsmålet om turisme gjør det vanskeligere å leie bolig. Blant forholdene med størst forskjeller finner vi synet på miljøkonsekvenser. De som ser turismen i et mer positivt lys, er langt mindre tilbøyelige til å mene at den fører til problemer med forurensning og slitasje på naturen. Helt til høyre ser vi at svært mange med en grunnleggende negativ innstilling opplever at turismen påvirker nærmiljøet og deres egen følelse av tilhørighet på en negativ måte. Få av de positive opplever dette.

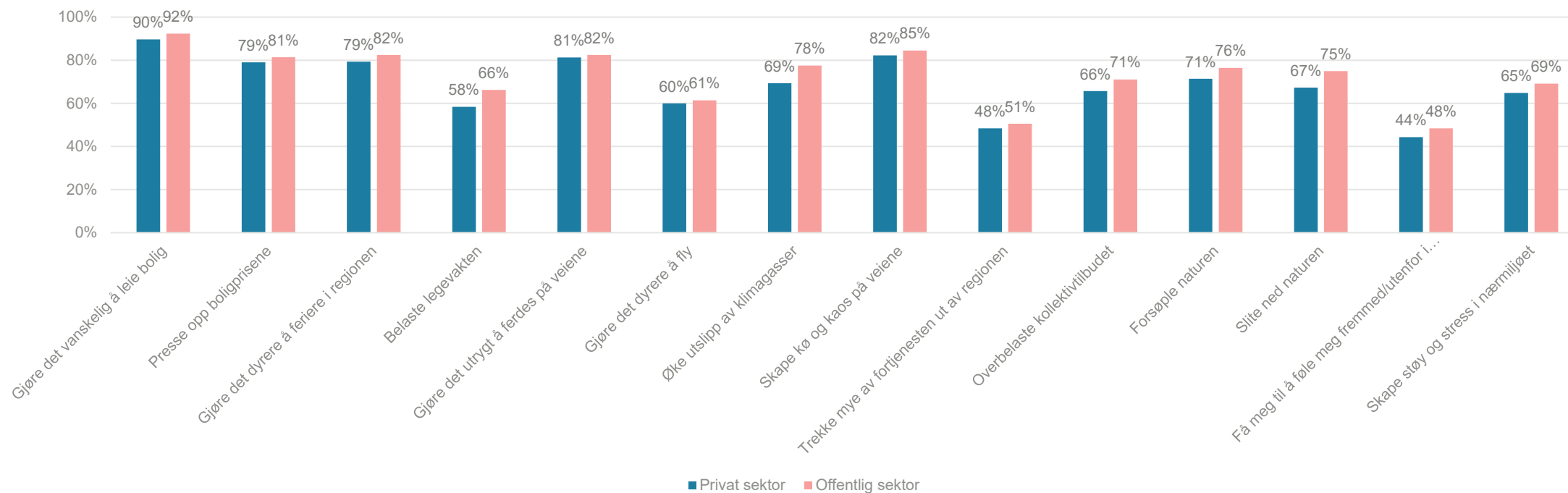
n= 5149

? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til å .... Todelt + forskjell

Ulikt syn blant de som jobber i privat og offentlig?

Som vi så når det gjeldt mulige positive konsekvenser av turisme, er det heller ikke når vi spør om mulige negative konsekvenser dramatisk ulikt syn blant de som jobber i privat og offentlig sektor.

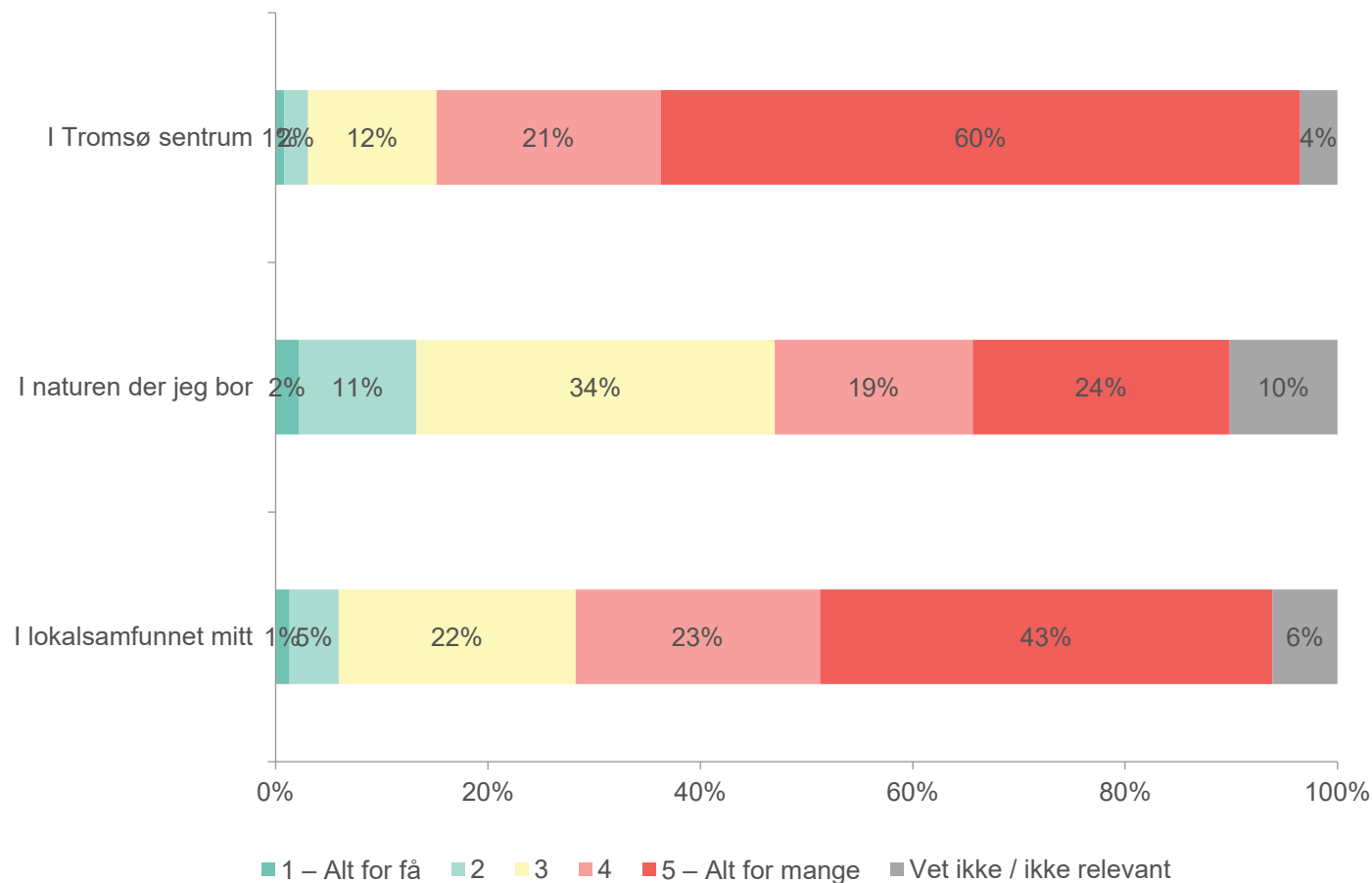

n= 12338

? I hvilken grad mener du turismen i regionen bidrar til ...?

For mange turister i Tromsø sentrum – mer plass i naturen

Når folk skal vurdere antall turister på tre ulike steder, er det klart at trykket er størst i Tromsø sentrum. 81 prosent mener det er for mange turister i Tromsø sentrum (svarer verdiene 4 eller 5 på en skala fra 1 til 5). En noe større andel kvinner enn menn mener dette (85 vs. 78 prosent), og mens det er 92 prosent av de under 30 år som mener dette, er det 75 prosent blant de som er 60 år eller eldre. Det er i Balsfjord vi finner høyest andel som mener det er for mange i Tromsø sentrum (86 prosent), noe som er høyere enn blant de som bor i Tromsø (81 prosent).

De som bor i Tromsø skiller seg ut ved å i større grad mene det er for mange turister i lokalsamfunnet deres. 66 prosent totalt mener dette, 69 prosent av de som bor i Tromsø svarer 4 eller 5 på skalaen, mens mellom 39 og 51 prosent svarer det samme i de andre fire kommunene. Det samme mønsteret når det gjelder kjønn og alder er gjeldende også her som for Tromsø sentrum.

Når det gjelder antall turister i naturen der man bor er det totalt 43 prosent som svarer 4 eller 5. Det er folk i Lyngen som i størst grad mener det er for mange. 49 prosent i Lyngen svarer 4 eller 5, mens mellom 30 og 44 prosent svarer det samme i de andre fire kommunene. Vi finner også her forskjellene på kjønn og alder.

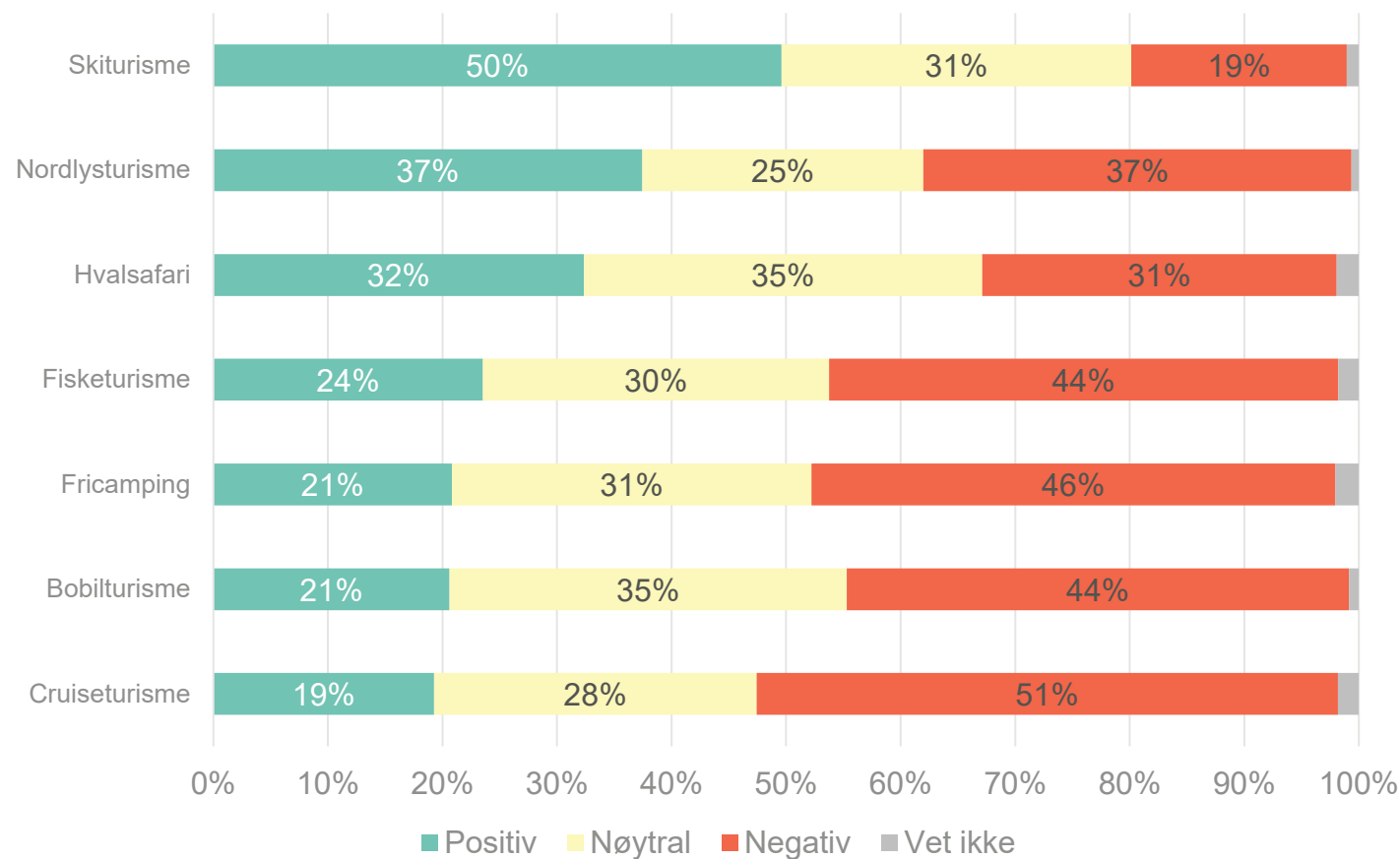
På samtlige av disse tre lokasjonene er det relativt liten forskjell på de som jobber/har familie som jobber i turisme eller på de som leier ut eiendom og andre.

n= 17494

? Hvordan vurderer du antall turister på følgende steder?

Tja til skiturister, helst ikke cruiseturister

Halvparten er positiv til skiturister. I motsatt ende av skalaen finner vi cruiseturisme, som 51 prosent er negative til.

Menn er i større grad positive til alle typer turisme. Aldersmessig er det noe mer sammensatt. De yngste er mer positive til fiske og fricamping enn eldre, mens eldre er mer positive til de resterende typer turisme.

Det er enkelte forskjeller mellom kommunene. Skiturisme og nordlysturisme oppfattes mer positivt i Tromsø og Lyngen enn i de andre kommunene, mens Karlsøy skiller seg noe ut med et mer positivt syn på bobilturisme enn Tromsø, Balsfjord og Storfjord.

De som er tilknyttet turistnæringen via jobb eller utleie av eiendom er noe mer positive til samtlige typer turisme, men forskjellen er ikke veldig stor. For eksempel er det 57 prosent av de som er tilknyttet næringen gjennom jobb som er positive til skiturisme mot 49 prosent av de som ikke har slik tilknytning. 61 prosent av de som leier ut eiendom er positive til skiturister, mot 47 prosent av de som ikke leier ut.

Del 4

UTVALGTE TEMA

Samferdsel

SAMFERDSEL

Samferdsel og trafikk er et av temaene hvor folk i stor grad gir uttrykk for at turismen har negative konsekvenser.

83 prosent mener at turismen skaper kø og kaos på veiene og 81 mener det blir mer utrygt å ferdes på veiene.

Det er kun 11 prosent som mener turisme bidrar til bedre kollektivtilbud, mens 65 prosent mener det ikke er tilfelle. Samtidig er 68 prosent enig i at turisme fører til et overbelastet kollektivsystem.

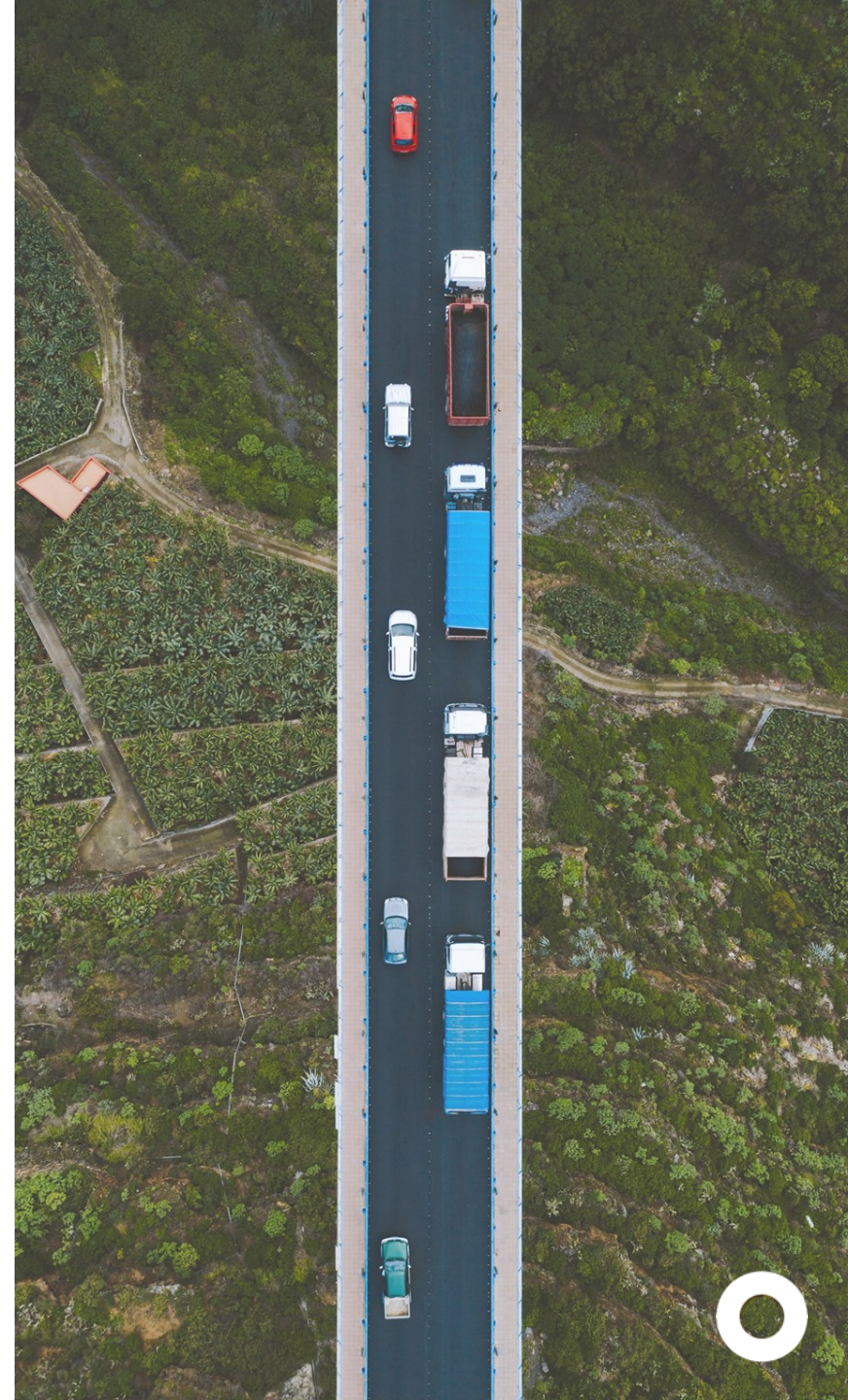
Totalt sett ser innbyggerne klare negative følger av turisme på samferdselsfeltet.

At kollektivtilbudet blir overbelastet er i større grad et problem i Tromsø enn i de andre kommunene. Mens 73 prosent i Tromsø er enig i dette, ligger tilsvarende andel i de andre kommunen på mellom 31 og 42 prosent. Unge er i større grad enig i at det er problemer med overbelastning av kollektivtilbudet. Mens 79 prosent av de under 30 år er enig i at kollektivtilbudet overbelastes, sier 59 prosent av de 60 år eller eldre det samme.

Også blant de som har en tilknytning til turistnæringen er det relativt store andeler som ser at turismen fører til overbelastning av kollektivtrafikken. Blant de som enten selv jobber i eller har familie som jobber i reiselivsnæringen, er 63 prosent enig i at turisme fører til overbelastning mot 69 prosent av de uten slik tilknytning til næringen. Tilsvarende for de som leier ut eiendom til turister er 61 mot 69 prosent.

Det er en utbredt oppfatning av turismen fører til kø, kaos og gjør det utrygt å ferdes på veiene. De unge er i større grad enn de eldste enig i at det fører til kø og kaos (89 mot 77 prosent). Når det gjelder å gjøre det utrygt å ferdes på veiene er det mindre klare mønstre. Det forholdet som skiller karest på disse forholdene er om man i utgangspunktet har et positivt eller negativt syn på turisme. Blant de som mener turisme i hovedsak bidrar positivt er det 40 prosent som er enig i at turisme fører til kø og kaos, og 44 prosent som mener det bidrar til å gjøre det utrygt å ferdes på veiene. Tilsvarende for de som mener turisme hovedsakelig bidrar negativt er 98 og 95 prosent.

Blant de som mener turisme skaper kø og kaos, er det 91 prosent som også mener det gjør det utrygt å ferdes på veiene.

Nærings- og arbeidsliv

NÆRINGS- OG ARBEIDSLIV

Halvparten (52 %) er enig i at turismen fører til arbeidsplasser i regionen. Det er verdt å merke seg at andelen er lavere blant de unge enn blant de eldre. 43 prosent under 30 år er enig, mot 56 prosent av de som er 60 år eller eldre. Det er beskrivende at mens 55 prosent av pensjonister er enig i at det fører til arbeidsplasser, mener 42 prosent av studenter det samme. Enigheten er størst i Tromsø og Lyngen (54 og 48 prosent, mot 30-35 prosent i de andre kommunene). Blant de som jobber i eller har familie som jobber i turistnæringen, mener 62 prosent at det fører til arbeidsplasser, mot 50 prosent av de som ikke har slik tilknytning. Tilsvarende andel for de som leier ut eiendom og de som ikke gjør det er 60 og 50 prosent. Det eneste forholdet som i stor grad skiller på dette spørsmålet er om man har en positiv eller negativ grunnholdning til turisme. Blant de som mener turismen i hovedsak bidrar positivt er det 89 prosent som mener det fører til arbeidsplasser, mot 17 prosent av de som mener turismen bidrar negativt.

Litt over halvparten er enig i at turismen fører til mulighet for næringsutvikling. Det er noe høyere andel som mener dette i Tromsø og Lyngen

(56 prosent i begge kommunene, mot mellom 35 og 43 prosent i andre kommuner). Blant de som har en tilknytning til næringen er 64 prosent enig, men også blant de som ikke jobber i turisme er over halvparten enig i at det gir mulighet for næringsutvikling (53 prosent). Blant de som leier ut eiendom er det 66 prosent som mot 52 prosent av de som ikke leier ut. Blant de som i utgangspunktet er positive til turisme mener 89 prosent at det bidrar til næringsutvikling, mot 21 prosent av de som er negative.

At turismen holder liv i butikker og andre tilbud er det størst tro på i Tromsø og Lyngen. Her er det 51 og 52 mot mellom 24 og 34 prosent i de andre kommunene. Blant de med arbeidsmessig tilknytning til turistnæringen mener 59 prosent at turisme bidrar til å holde liv i butikker, men også i denne gruppen er det 23 prosent som er uenig. For å finne en gruppe der en solid majoritet mener at turisme bidrar til å holde liv i butikker, må vi se på de som mener turisme hovedsakelig bidrar positivt. I denne gruppen er det 87 prosent som er enig i påstanden. Blant de med negativt syn på turisme mener 17 prosent det samme.

Miljø og klima

MILJØ OG KLIMA

Sju av ti mener at turismen fører til økte utslipp av klimagasser. Mens 77 prosent av de under 30 er enig i at dette skjer, mener 66 prosent av de 60 år eller eldre det samme. 65 prosent av de med en jobbrelasjon til turisme og 63 prosent av de som leier ut eiendom mener dette skjer. Dette er noe lavere enn de uten en slik relasjon til turistnæringen, men også blant de med en økonomisk relasjon til næringen mener et klart flertall at det fører til økt klimagassutslipp.

74 og 71 prosent mener turisme fører til forsøpling og til å slite ned naturen. Større andeler blant de under 30 år er enig i begge påstander sammenlignet med andre. Andelen som er enig blant de unge er hhv. 80 og 75 prosent, mot 70 og 66 prosent blant de 60 år eller eldre.

På disse to påstandene går det et klart skille mellom de med et positivt og et negativt grunnsyn på turismen. Blant de som mener turismen hovedsakelig bidrar positivt, er det kun 21 prosent som mener turisme bidrar til å slite ned naturen. I samme gruppe er det 27 prosent som mener turisme fører til forsøpling av naturen.

Blant de som ser negativt på turisme sier 93 og 94 prosent det samme.

Det er forskjell på menn og kvinners syn på klimaeffekten av turisme. Kvinner mener i større grad det fører til støy, utslipp, forsøpling og slitasje på naturen.

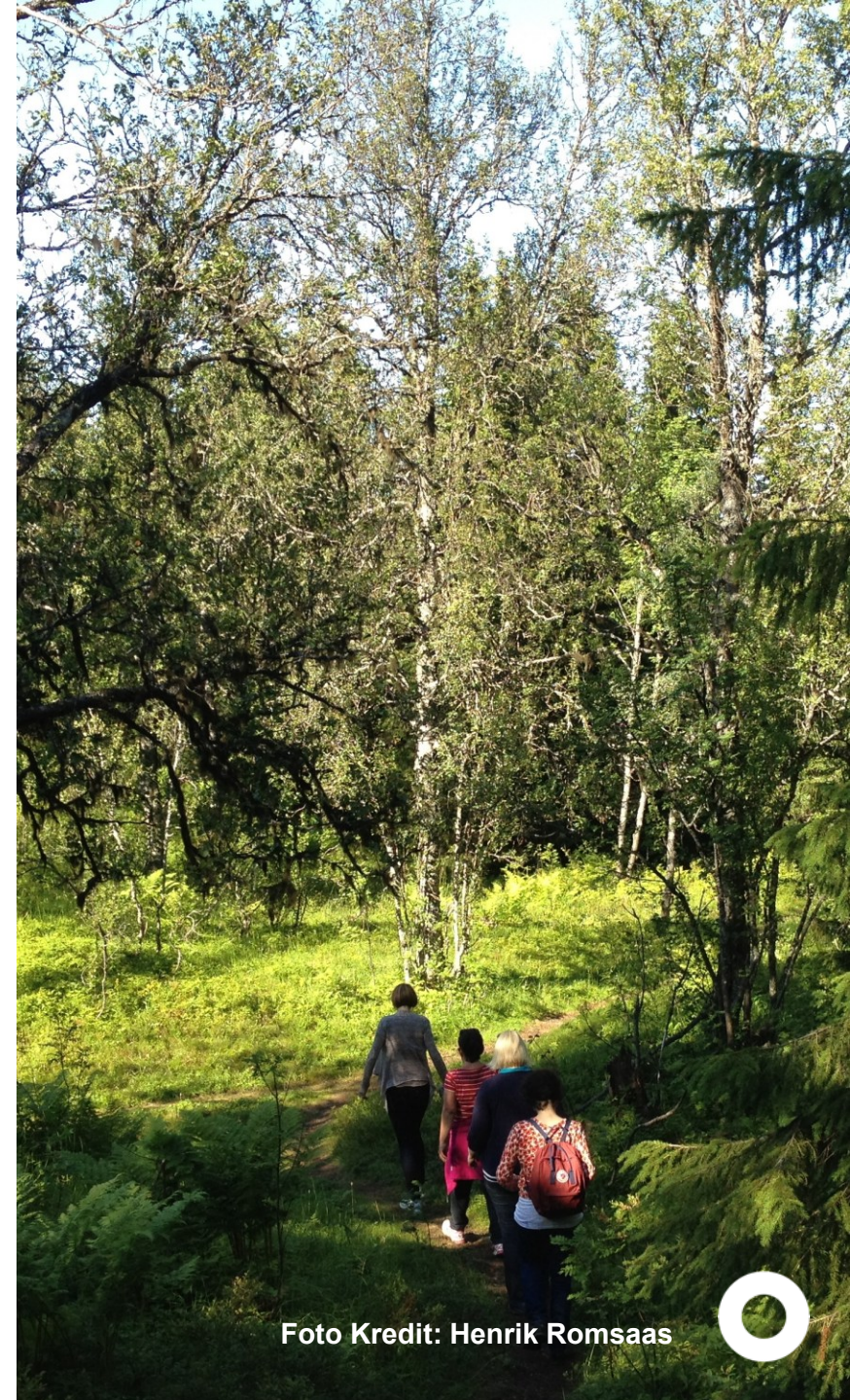

Foto Kredit: Henrik Romsaas

Boligmarkedet

BOLIGMARKEDET

80 prosent er enig i påstanden om at turisme bidrar til å presse opp boligprisene. 89 prosent av de undrer 30 år er enig i dette, mot 74 prosent av de 60 år eller eldre.

Denne effekten av turisme er mer merkbar i Tromsø og Lyngen der 84 og 72 prosent er enig. I de tre andre kommunen er det mellom 49 og 54 prosent som er enig i dette. Utover dette er det ikke like klare mønstre på bakgrunnsvariabler som på mange andre påstander. Også i gruppen som er positiv til turisme er det 54 prosent som er enig i at turisme presser opp prisene.

91 prosent er enig i påstanden om at turisme gjør det vanskeligere å leie bolig. Det er noen skiller på ulike kommuner. Mens 93 og 91 prosent av de i Tromsø og Lyngen mener dette, er det tilsvarende 73, 68 og 71 prosent i Balsfjord, Karlsøy og Storfjord.

Selv blant de som i utgangspunktet mener turismen bidrar positivt er det 70 prosent som er enig i at høyere leiepriser er en effekt av turisme.

Blant studenter er det 94 prosent som mener dette skjer, men det er høye andeler også i andre grupper.

Kvinner mener i større grad enn menn at turisme fører til et vanskeligere leiemarked og at det presser prisene opp. Bildet er motsatt når det gjelder påstanden om økt boligverdi som menn i større grad enn kvinner er enig i.

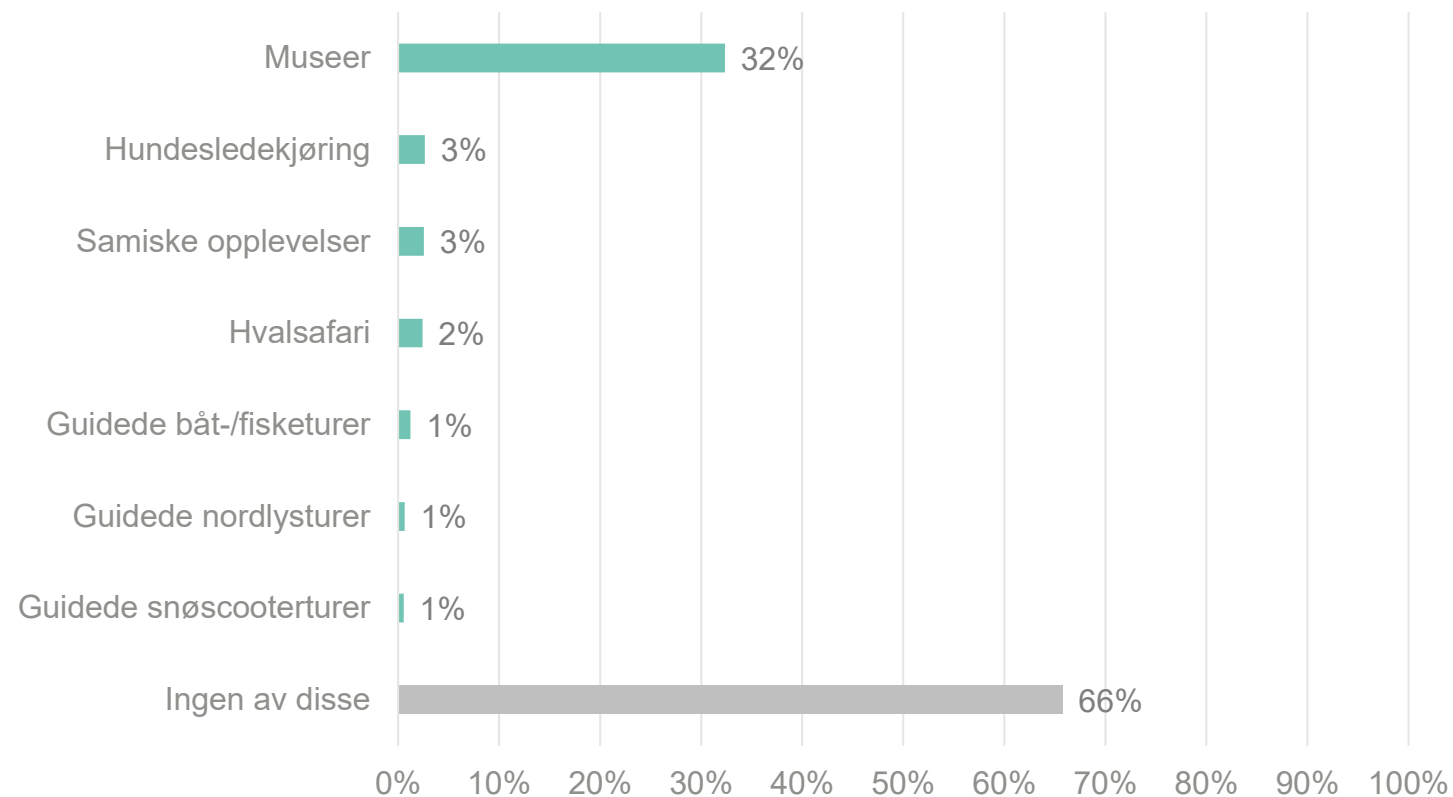
Økte boligpriser kan for øvrig tolkes både som en positiv og negativ konsekvens av turismen. Dette er det ikke spurt om.

Del 5

BENYTTETILBUD

Benytter museer, men lite annet

Tre av ti benytter museer, men de andre tilbudene spurt om er det få som benytter seg av.

Kvinner bruker museer mer enn menn (35 mot 30 prosent). Det er i størst grad de som bor i Tromsø som benytter museer, der 35 prosent sier de bruker dette tilbudet. Det er minst benyttet blant folk i Lyngen og Storfjord.

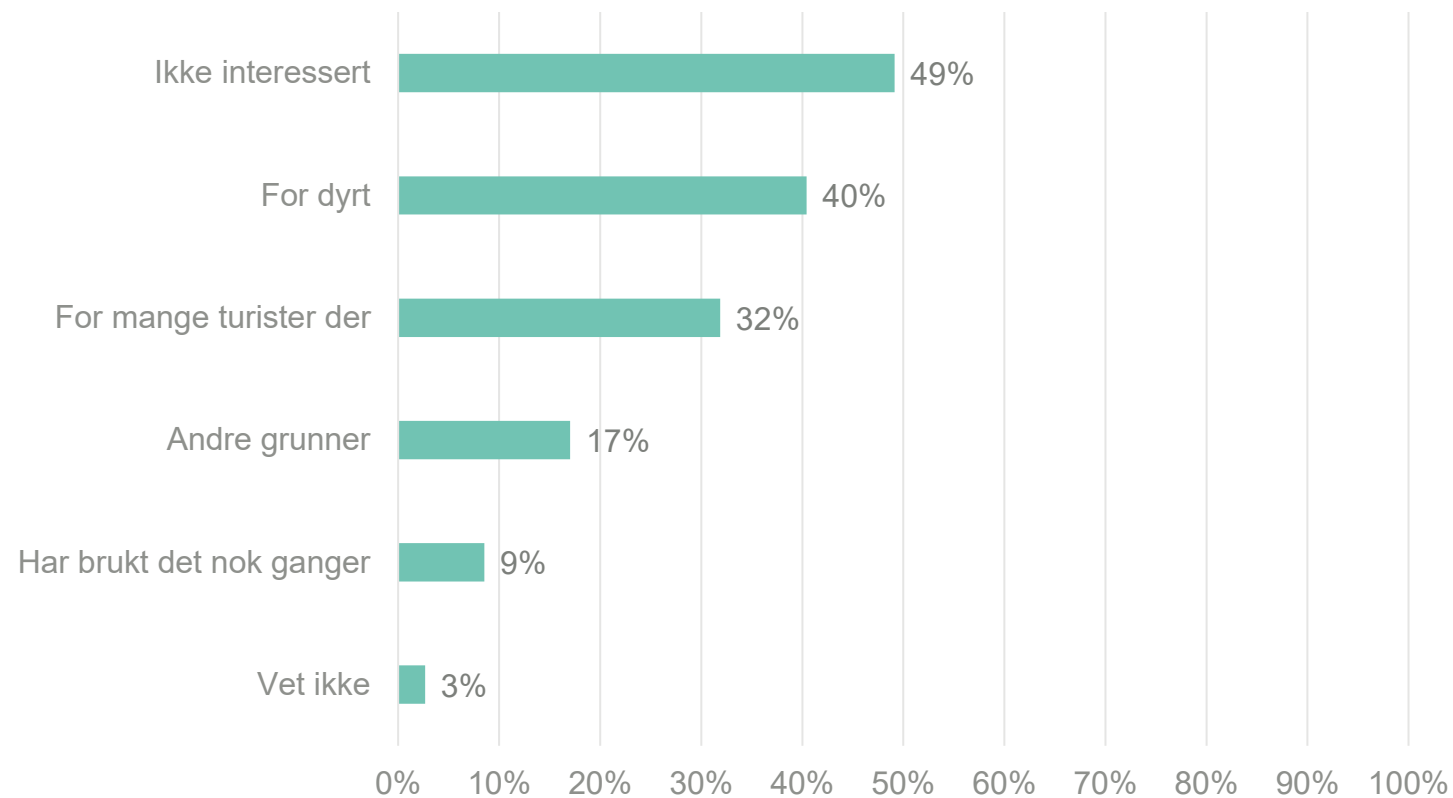
Ser vi bort fra de som har vært på museum, er det 7 prosent som har benyttet minst ett av turisttilbudene. Blant de som har benyttet minst ett tilbud mener 24 prosent at turisme bidrar hovedsakelig positivt. Blant de som ikke har benyttet noen tilbud er det 12 prosent som mener det samme. Hvorvidt de har mer positivt syn fordi de har benyttet et tilbud, eller om de har benyttet et tilbud fordi de er mer positive vet vi ikke.

n= 17494

? Bruker du noen av følgende turisttilbud selv? Kryss av alle du bruker

Ikke interessant og for dyrt

Blant de som ikke benytter de ulike turisttilbudene, er interesse og pris de mest fremtredende årsakene til at man ikke benytter tilbudene.

32 prosent mener det er for mange turister i forbindelse med tilbudene. Blant de med et negativt syn på turisme oppgir 56 prosent dette som grunn.

n= 11337

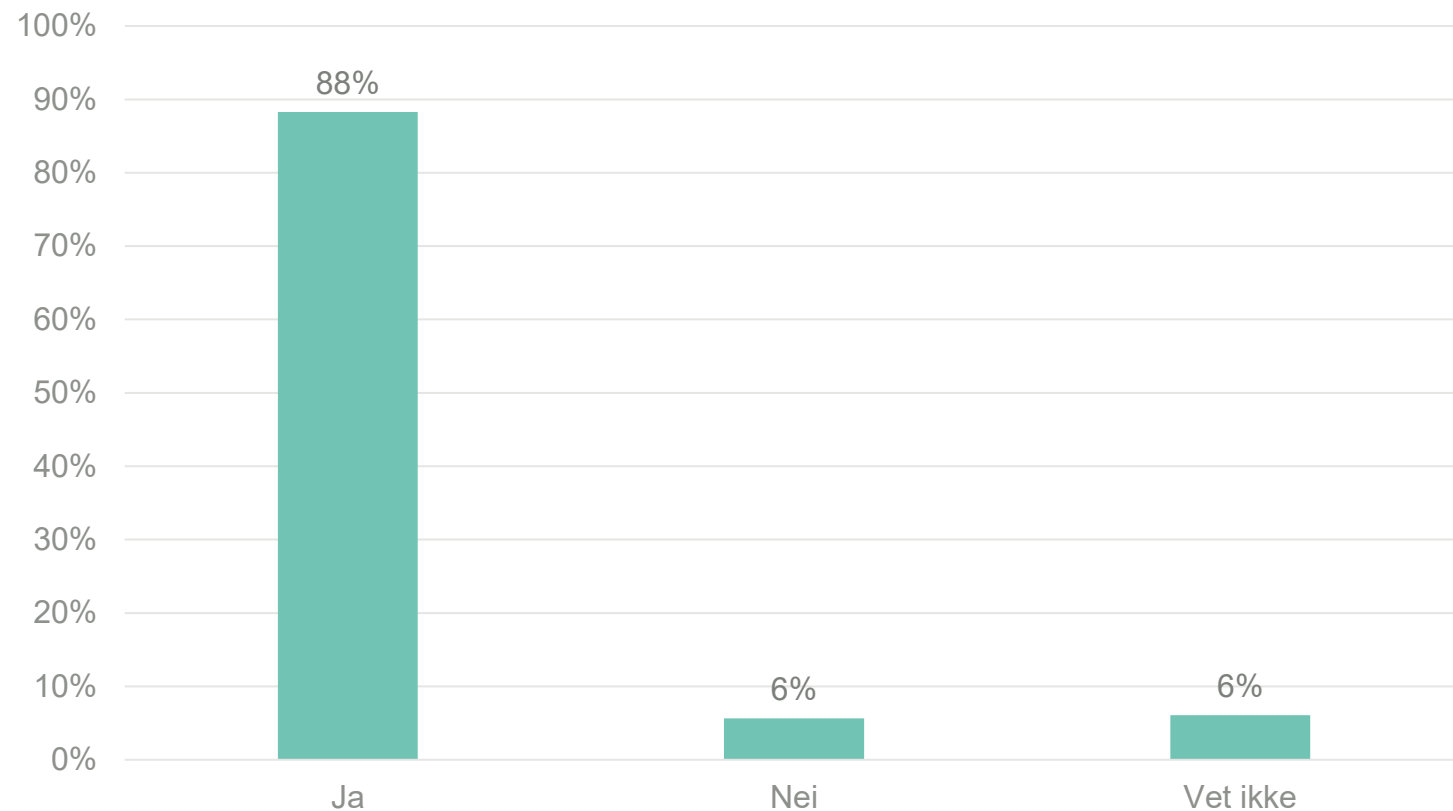
? Hvorfor bruker du ingen av de nevnte turisttilbudene? Kryss av alle aktuelle årsaker

Del 6

TURISTSKATT

Klart flertall for turistkatt

88 prosent er for innføring av turistkatt. Kvinner er noe mer positive til turistkatt enn menn (91 mot 86 prosent), mens det ikke er forskjell på aldersgrupper.

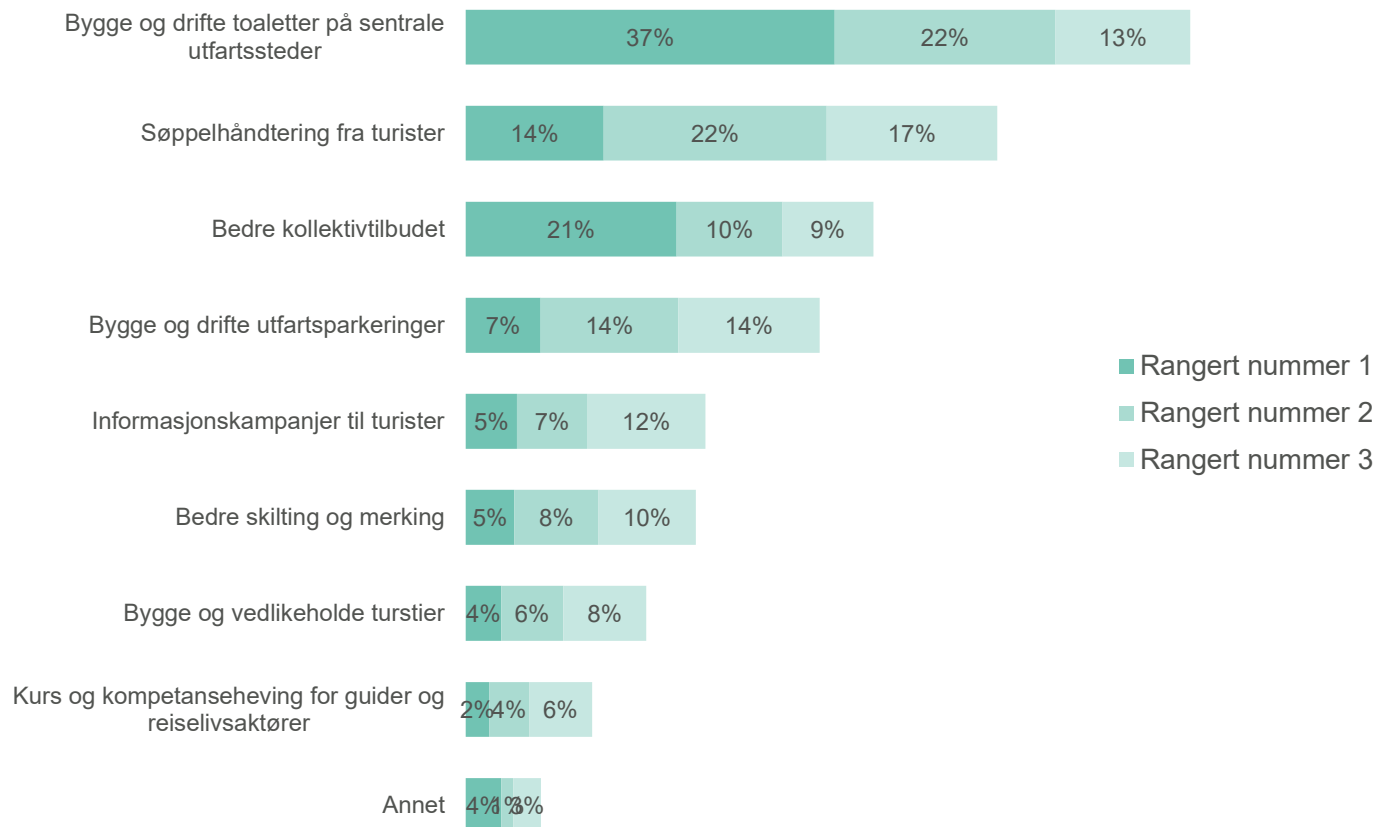
Støtten til turistkatt er større i Tromsø (90 prosent) og Lyngen (86 prosent) enn i Balsfjord (73 prosent), Karlsøy (77 prosent) og Storfjord (74 prosent).

n= 17494

? Regjeringen åpner i 2026 for å innføre besøksbidrag (turistkatt) i områder med mye turisme. Bør din kommune innføre dette?

Bruk pengene på toaletter!

Når folk blir spurt om hva de mener eventuelt besøksbidrag bør brukes på, er det å bygge og drifte toaletter det klare førstevalget.

På dette spørsmålet er folk bedt om å rangere de tre viktigste områdene besøksbidrag bør brukes til. 37 prosent rangerer det å bygge og drifte toaletter på førsteplass, ytterligere 22 prosent har det som andrevalg og 13 prosent har det som tredjevalg.

Sjøppelhåndtering og bedre kollektivtilbud er også aktuelle områder folk vil bruke inntektene på.

Skilting og merking, vedlikehold av turiststier og kurs for aktører i reiselivsnæringen er i liten grad områder folk ville prioritere å bruke inntektene på.

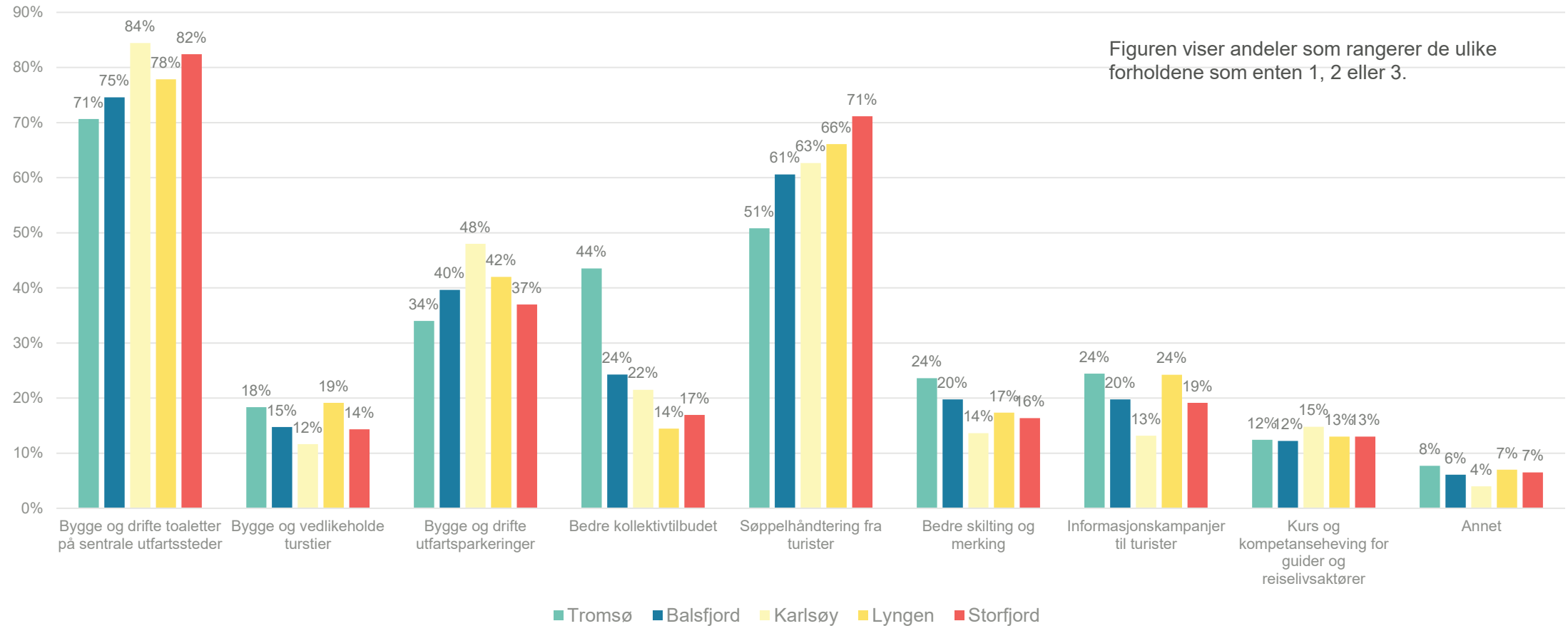
n= 17494

?

Dersom besøksbidrag blir innført i din kommune, hva bør bidraget brukes til? Ranger de tre viktigste områdene, der 1 er den viktigste, 2 er den nest viktigste og 3 er den tredje viktigste

Bruk pengene på toaletter!

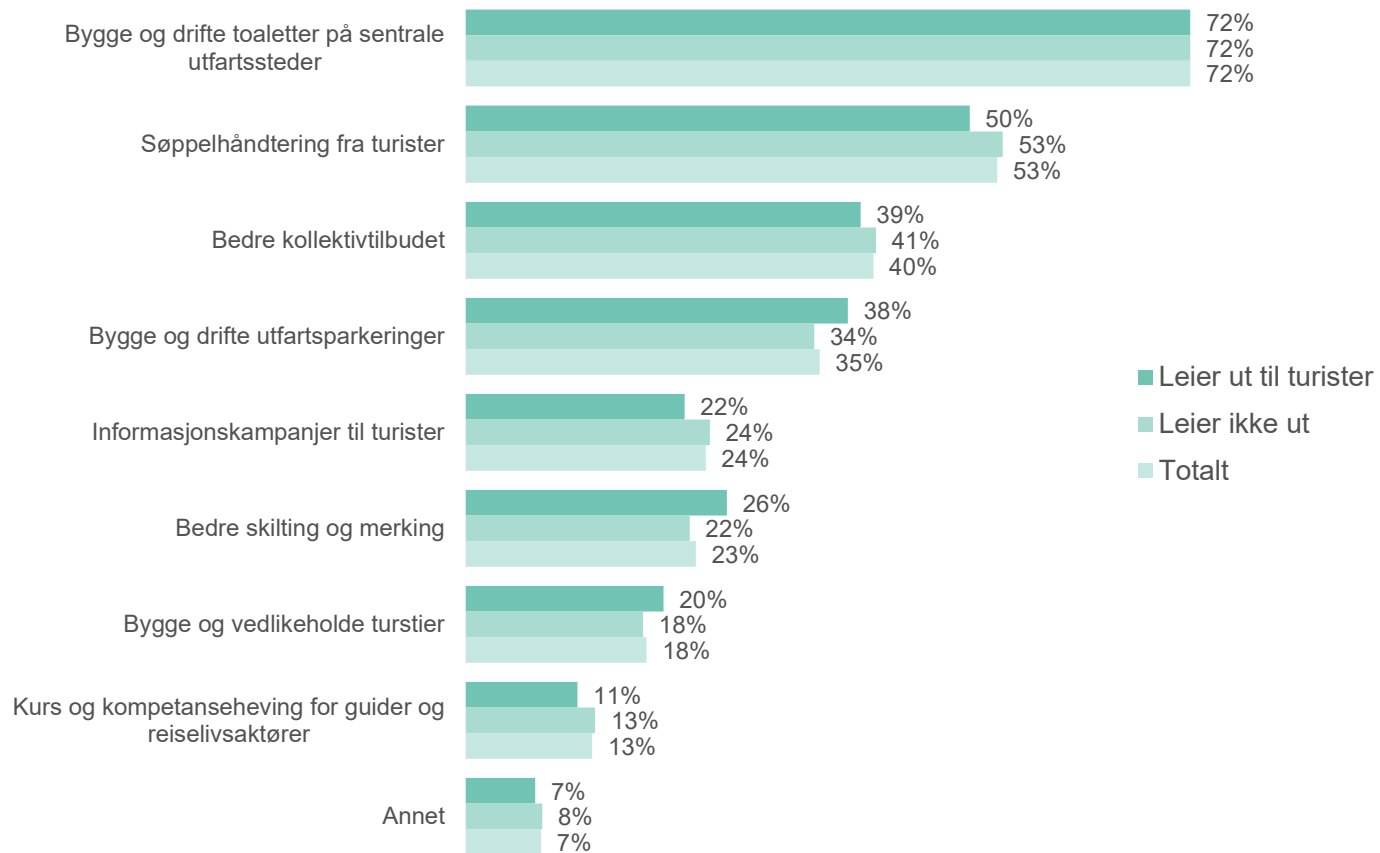
n= 17494

?

Dersom besøksbidrag blir innført i din kommune, hva bør bidraget brukes til? Ranger de tre viktigste områdene, der 1 er den viktigste, 2 er den nest viktigste og 3 er den tredje viktigste (filter: de som leier ut bolig)

Bruk pengene på toaletter!

Figuren viser andelen som har rangert de ulike forholdene som enten 1, 2 eller 3.

n= 17494

?

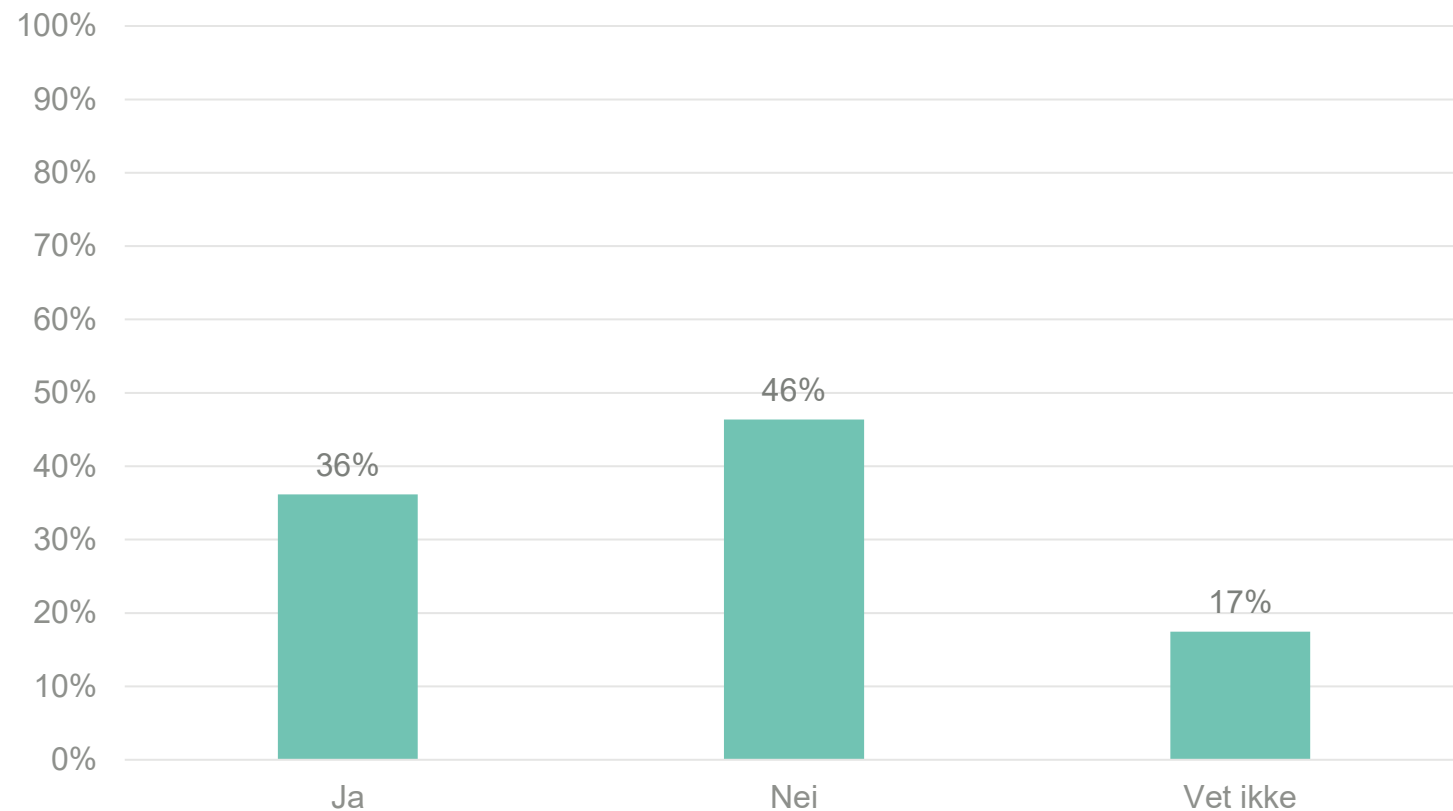
Dersom besøksbidrag blir innført i din kommune, hva bør bidraget brukes til? Ranger de tre viktigste områdene, der 1 er den viktigste, 2 er den nest viktigste og 3 er den tredje viktigste

Del 7

STOLTHET OG ENGASJEMENT

Delt syn på om man blir stolt av turismen

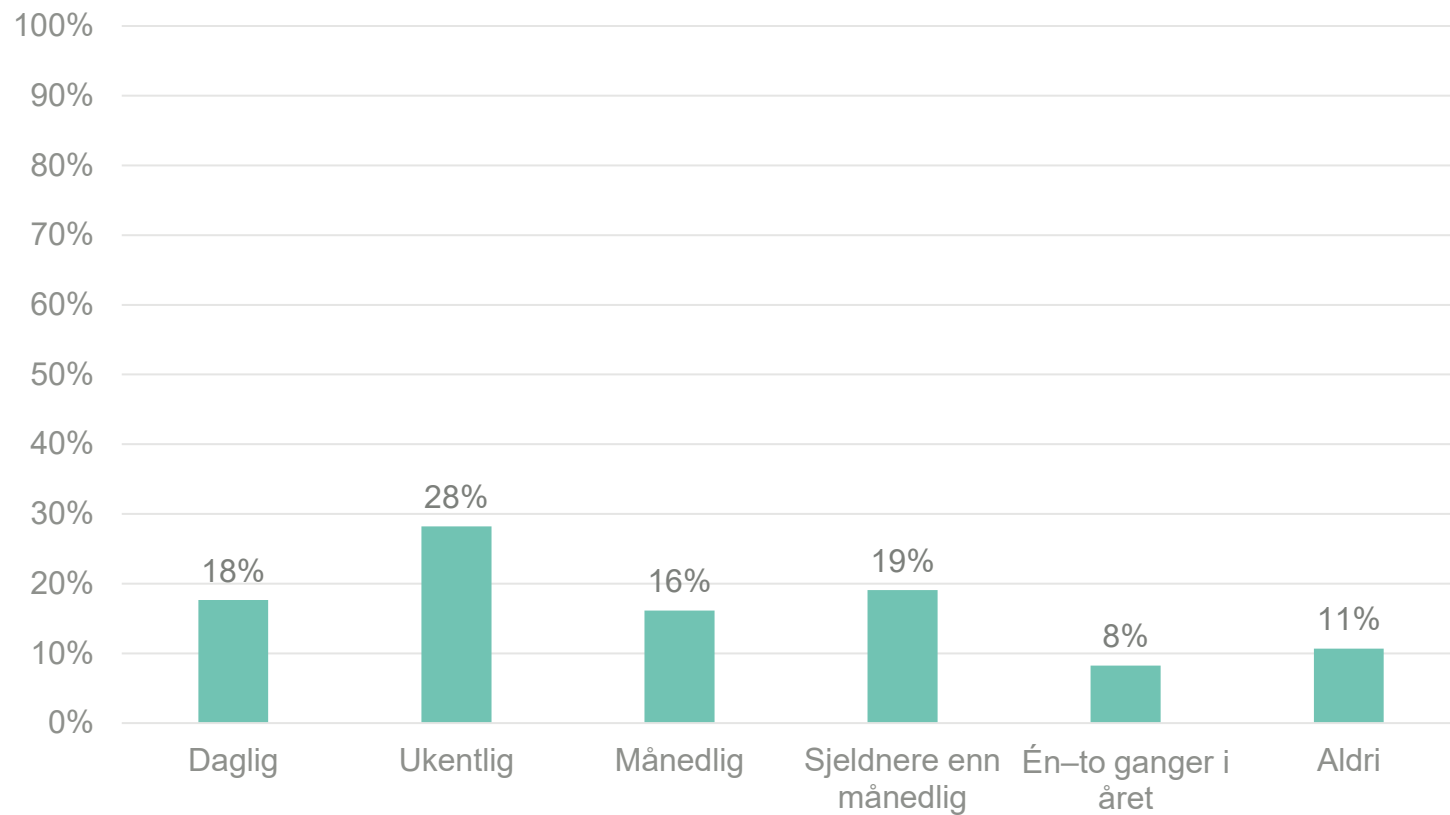
36 prosent mener turisme har gjort dem stolte av regionen, mens 46 prosent svarer nei på spørsmålet.

Det er ikke forskjell på menn og kvinner, mens det er høyere andeler som er stolte i de eldste aldersgruppene. Blant de 60 år eller eldre oppgir 42 prosent at turisme har gjort dem stolte av regionen. Tilsvarende for de under 30 år er 29 prosent.

Det er i Lyngen størst andel føler på stolthet (50 prosent) som er høyere enn alle de andre kommunene. I Tromsø er det 37 prosent som er stolte, 31 prosent i Balsfjord, 25 prosent i Karlsøy og 23 prosent i Storfjord.

Kontakt med turister

18 prosent har daglig kontakt med turister. Folk i Tromsø har i større grad daglig kontakt enn folk i de fire andre kommunene. Mens 19 prosent i Tromsø har daglig kontakt, ligger de andre kommunen mellom 11 og 13 prosent.

Opinion:

INNSIKT SOM BRINGER DEG VIDERE

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinion-as](https://www.linkedin.com/company/opinion-as)